

Värityökirjan kuvittaminen

RETU HÄMÄLÄINEN | OPINNÄYTETYÖ | TURUN AMK | MUOTOILU | TUOTEMUOTOILU | 2016

Retu Hämäläinen

VÄRITYSKIRJAN KUVITTAMINEN

Opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella ja kuvittaa aikuisille suunnattu värityskirja. Lopullisen teoksen tulisi erottua tarjolla olevista aikuisten värityskirjoista, olla humoristinen ja hyvä värittää.

Opinnäytetyössä pohdittiin aikuisten värityskirjoja trendinä ja syitä sen takana. Värityskirjan teemaksi valikoitui Lahden kaupunki. Kuvat tulisivat esittelemään kaupunkia satiirisen pistävästi, korostaen sen karuutta ja heikompia puolia. Kuvien ideoinnissa käytettiin hyväksi mielikuvia, stereotyyppejä ja henkilökohtaista kokemusta kaupungista ja sen asukkaista. Ideointivaiheessa tutustuttiin myös kaupungin virallisesta linjasta poikkeaviin, vaihtoehtoisin kaupunkikuvan ylläpitäjiin, kuten Lahtiblogiin.

Piirustusvaiheessa kuvien ideat sommiteltiin ja koottiin yhteen. Kuvat piirrettiin käsin ja jälkikäsiteltiin tietokoneella. Valmiit kuvat esiteltiin ja analysoitiin yksi kerrallaan, avaten ideoita ja tarinaa niiden takana. Teoksesta tehtiin myös prototyyppi. Opinnäytetyössä punnittiin vaihtoehtoja teoksen julkaisemiselle, kuten yhteistyöhaluisen kustantajan löytäminen, joukkorahoitus ja omakustanne.

Asiasanat:

Värityskirja, piirtäminen, grafiikka, prosessi

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Design | Product design

2016 | 42

Tarmo Karhu

Retu Hämäläinen

ILLUSTRATING AN ADULT COLORING BOOK

The aim of the study was to design and illustrate a coloring book for adults. The finished work should stand out from other adult coloring books available, be humorous and pleasant to color.

The reasons behind the adult coloring book trend were studied. The theme for the coloring book became the city of Lahti. The pictures would present the city satirically, emphasizing its ugliness and weaker sides. The pictures were composed using stereotypes, personal opinions and experience of the city and its inhabitants. The study also introduces some upholders of an unofficial city image, such as Lahtiblogi.

In the drawing phase the ideas of the images were gathered together and composed. The pictures were drawn by hand and post-processed by computer. The finished pictures were presented and analyzed one by one, explaining the idea and story behind them. A prototype of the coloring book was made. Different options were considered as how to publish the finished work: either finding a publisher, crowdfunding or self-publishing.

Keywords:

Coloring book, drawing, graphic, process

Sisältö

1 JOHDANTO	6
-------------------	----------

2 TAUSTAA JA TAVOITTEET	7
--------------------------------	----------

2.1 Mistä ajatus lähti ja mihin se päättyi	7
--	---

2.2 Aikataulu ja tavoitteet	9
-----------------------------	---

2.3 Viitekehys ja tutkimuksellisuus	9
-------------------------------------	---

3 VÄRITYSKIRJA LAHDESTA	11
--------------------------------	-----------

3.1 Värityskirjatrendin taustaa	11
---------------------------------	----

3.2 Mielikuva Lahdesta	12
------------------------	----

3.3 Miksi Lahti?	12
------------------	----

4 TYÖSKENTELY	13
----------------------	-----------

4.1 Työkalut	13
--------------	----

4.2 Ideointi	14
--------------	----

4.3 Piirtäminen	15
-----------------	----

5 PIIRUSTUKSET JA JATKOSUUNNITTELU	17
---	-----------

5.1 Kuvat ja kuva-analyysi	17
----------------------------	----

5.2 Kuvien jatkojalostus	31
--------------------------	----

5.3 Lisäsivut ja kannet	32
-------------------------	----

5.4 Julkaisuvaihtoehtoja	35
--------------------------	----

6 PÄÄTELMÄT	37
--------------------	-----------

LÄHTEET	28
----------------	-----------

Liitteet

Liite 1. Kirjoitus Turku-aiheisesta värityskirjasta

Liite 2. Essee opinnäytteen tutkimuksellisuudesta

Liite 3. Klassisia elokuvien hirviöitä

Kuvat

Kuva 1. King Kong Turun tuomiokirjon huipulla_____	7
Kuva 2. Joenvarren hirmuliskot_____	8
Kuva 3. Paavo Nurmi ja Zombit_____	9
Kuva 4. Viitekehys_____	10
Kuva 5. Mandala_____	11
Kuva 6. Käyttämäni kynät: lyijykynä, Stabilo ja Staedler____	13
Kuva 7. Muistiinpanoja ja hahmotelmia_____	14
Kuva 8. Piirtojälki ennen muokkauksia_____	16
Kuva 9. Piirtojälki muokkausten jälkeen_____	16
Kuva 10. Huolimaton King Kong_____	17
Kuva 11. Kongien kuningas_____	18
Kuva 12. Taistelevat metsot_____	19
Kuva 13. Mytsky_____	20
Kuva 14. Lanu Spa_____	21

Kuva 15. Betonitorni_____	22
Kuva 16. Suomen Joutsen ja Kraken_____	23
Kuva 17. Pikku-Vesku, versio 2_____	24
Kuva 18. Pikku-Vesku versio 3, yksityiskohta_____	25
Kuva 19. Litti ja zombit_____	26
Kuva 20. ”Hattivatti ja Lahtivatti”_____	27
Kuva 21. Lahtivatti, versio 1_____	28
Kuva 22. Linnut_____	29
Kuva 23. Hahmotelmia Godzillasta ja hyppyritorneista____	30
Kuva 24. Voittaja_____	30
Kuva 25. Betonitorni, versio 1_____	31
Kuva 26. Mytsky täytesivu_____	32
Kuva 27. Linnut täytesivu_____	33
Kuva 28. Littit ja zombit täytesivu_____	33
Kuva 29. Hirviöt kaupungin yllä_____	34
Kuva 30. Hahmotelma etukannesta_____	34
Kuva 31. Hahmotelma voittajasta_____	37

1 Johdanto

Opinnäytetyön aihe on aikuisten värityskirjan kuvituksen tekeminen. Ideoin ja piirrän kuvat ja kokoan ne teokseksi. Rakastan piirtämistä ja ajatus taitojeni hyödyntämisestä ammatillisessa mielessä on innostava.

Aikuisten värityskirjat tulivat suomessa hittituotteeksi vuonna 2015 ja tämä toimi osittaisena innostuksena aiheen valinnalle. Tällä hetkellä projektilla ei ole toimeksiantajaa, mutta etsin yhteistyökumppania tai kustantajaa läpi koko projektin ja jos tarve vaatii vielä sen jälkeenkin. Keskityn työssä aiheen ideointiin ja kuvien toteuttamiseen. Tavoitteena on saada aikaiseksi joko painettu teos tai painokelpoinen kokonaisuus, jota voi tarjota eteenpäin.

Tavoitteena on tehdä valtavirrasta poikkeava asenteellinen ja humoristinen aikuisten värityskirja. Värityskirjojen tarjonta on suurta mutta tavallaan yksipuolista ja tahdon tehdä teoksesta erottuvan ja omannäköiseni. Työni prosessiosassa panostan ideointiin, laadukkaiden kuvien tekemiseen ja kuvien humoristisuuteen. Myös kuvien värityskirjamaisuuteen eli väritettävyyteen, siihen miltä kuvien värittäminen tuntuu, pitää kiinnittää huomiota.

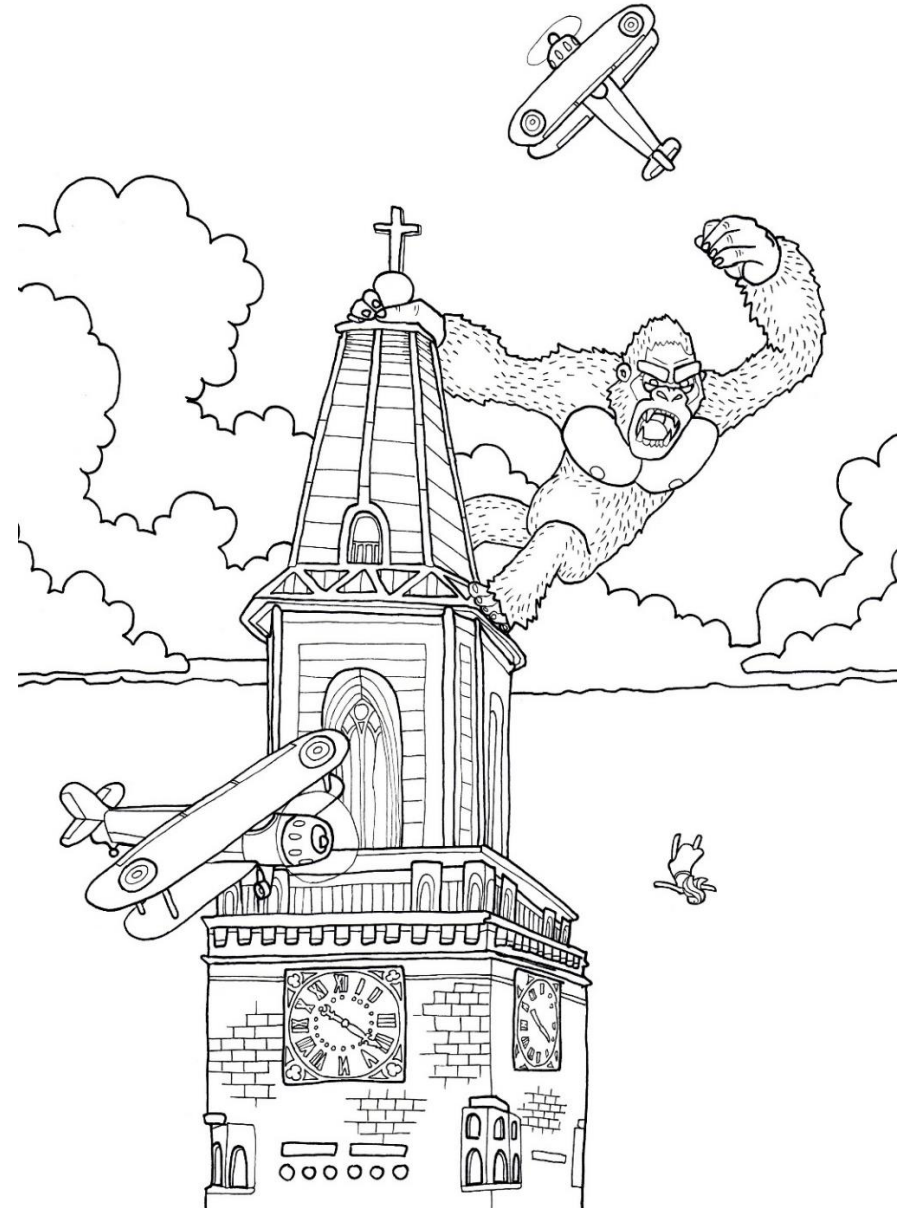
Tavoitteiden pohjalta laadittu tutkimuskysymys on: Millainen on hyvä ja muusta tarjonnasta erottuva aikuisille suunnattu värityskirja? Vastaus tähän kysymykseen selviää työn kuvitustyön edetessä.

2 Taustaa ja tavoitteet

2.1 Mistä ajatus lähti ja mihin se päättyi

Syksy 2015. Neljäs ja viimeinen opiskeluvuoteni oli aluillaan. Aloitimme kurssin jolla oli tarkoitus tehdä muotoilutöitä mukana yhteistyössä olleille yrityksille. Mitkään tarjolla olevista tehtävistä eivät erityisesti innostaneet minua ja ehdotin uutta vaihtoehtoa: omaa projektia. Halusin tehdä jotain konkreettista ja ansaita vähän rahaa, joten pyysin kanssaopiskelijoitani mukaan. Tarkoituksenamme olisi omien tuotteiden suunnittelu, valmistaminen ja myynti jossakin Design-tapahtumassa vuoden lopulla. Perustimme kahdeksan kaverini kanssa muotoilijakollektiivi Kåplan ja ryhdyimme töihin.

Kåpla Kollektiivin tuotteiden teemoina oli kierrätys ja paikallisuus eli turkulaisuus. Tuolloin mieleeni tuli ensimmäisen kerran ajatus aikuisten värityskirjan tekemisestä. Aiheena olisi Turku ja ideana esitellä Turku hieman erilaisessa valossa. Päätin piirtää turkulaisia nähtävyyksiä ja hirviöitä (kuva 1). Se erottaisi värityskirjan muista markkinoilla olevista, joita mainostettiin keskittymisharjoituksina ja mielenrauhan tuojina. Kauhuteema ja hirviöt eivät välttämättä sopineet värityskirjatrendin ajatukseen ”väritä itsellesi mielenrauhaa”. Kuvailinkin alkuvaiheessa projektiani sanoilla ”väritä itsellesi mielipahaa” Olen pienestä pitäen rakastanut hirviöiden piirtämistä ja ajattelin niiden tekemisen luontuvankin minulta helpommin.

Kuva 1. King Kong Turun tuomiokirjon huipulla

Värityiskirjan toteuttaminen tuon kurssin puitteissa olisi vaatinut valtavasti työtä lyhyessä ajassa ja aikaa oli jo kulunut idean keksimiseen. Asiaa mietittyäni ja luettuani Turkulaisen jutun (Nurmi 2015, 6–7) Turku-aiheisesta värityiskirjasta sain inspiraation muuntaa värityiskirjan opinnäytetyökseni. Olin jo ideoinut ja piirtänytkin muutamia kuvia Turusta mutta projekti jäi meneillään olevan kurssin vuoksi hetkeksi sivummalle.

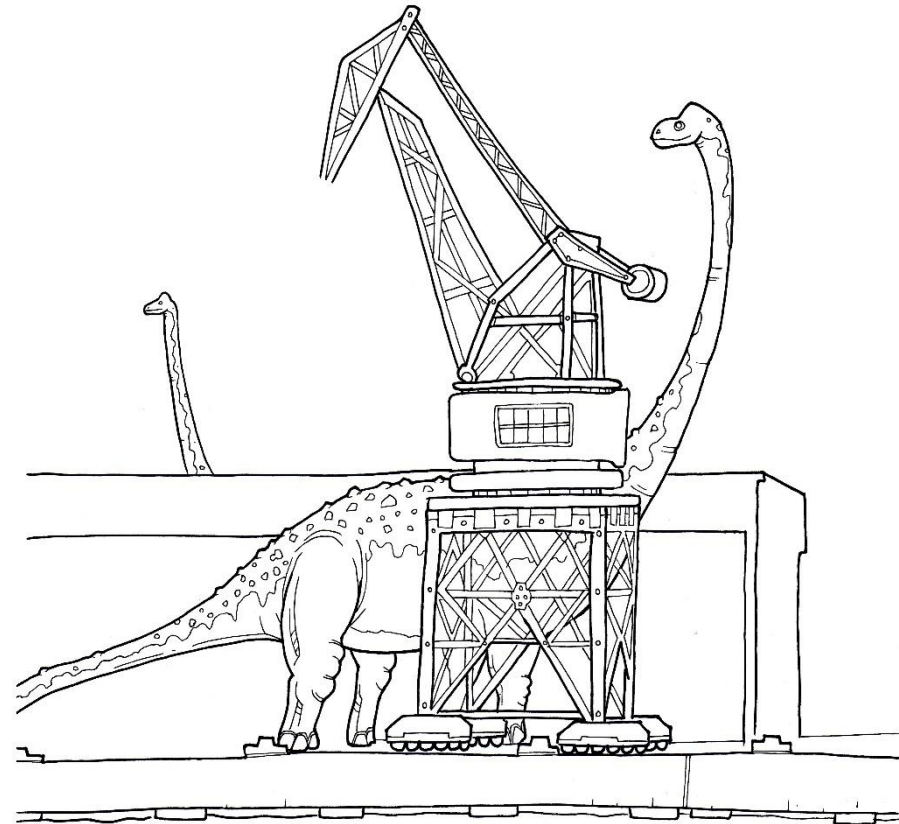
Ajatukseni oli löytää jokin paikallinen yhteistyökumppani ja kustantaja teokselle. Otin yhteyttä useaan turkulaiseen kustantamoon ja esittelin ideani ja jo tekemäni kuvat. Yhteydenottoihini ei pääsääntöisesti vastattu mitään.

Ainoa kontaktini tapahtui mennessäni erääseen turkulaiskustantamon kirjakauppaan paikan päälle. Kustannuspäällikkö oli läsnä joten puhuin hänelle, näytin piirustukset ja kysyin, kiinnostaisiko yhteistyö. Hän sanoi lukeneensa aikaisemmat viestini ja nähneensä kuvat, hän piti niitä hauskoina. Minua pyydettiin lähettämään aiemmin lähettämäni sähköposti uudestaan ja sanoi palaavansa asiaan.

Olin ajatellut ideoinnin jatkuvan yhdessä kustantajan kanssa kunhan sellainen löytyisi. Projekti oli tässä vaiheessa seissyt jo pari viikkoa ja työt oli pakko aloittaa. Jollei yhteistyökumppania olisi, ryhtyisin hommiin itsekseni. Ja kun kerran saisin itse päättää vaihdoin värityiskirjan teeman Turusta Lahteen, vanhaan kotikaupunkiini.

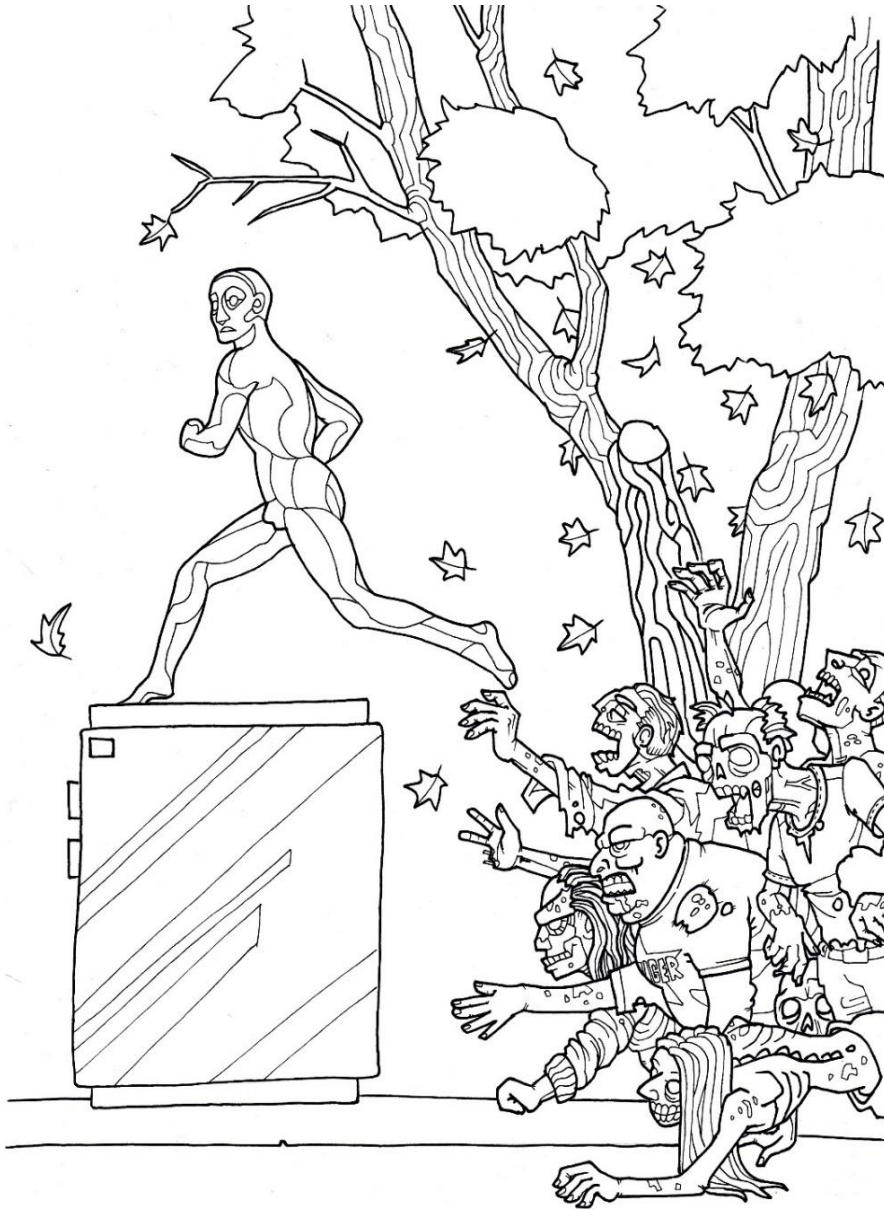
Olin kamppaillut Turku-teeman kanssa jo aiemmin. Vaikka hirviöt toivat oman lisänsä kuviin, tuntuivat ne hieman päälle liimatuilta (kuva 2). Autenttisen tuntuisten yhdistelmien keksiminen tuntui hankalalta. Tuomiokirkon torni ja King Kong (kuva 1), Suomen Joutsen ja Kraken (kuva 16) sekä Paavo Nurmen patsas ja zombit (kuva 3) olivat hyviä, mutta ei värityiskirjaa koota vain kolmesta kuvasta.

Mielikuvieni Lahti tihkui kammottavuuksia ihan luonnostaan! Keksinkin helposti viitisen aihetta ja tiesin löytäväni lisää, kun aloittaisin ideoinnin. Asia oli päätetty: Lahti saisi oman värityiskirjan, halusi sitä kukaan tai ei.

Kuva 2. Joenvarren hirmuliskot

Kuva 3. Paavo Nurmi ja zombit

2.2 Aikataulu ja tavoitteet

Aloitin opinnäytetyöni tekemisen syksyllä 2015 ja työn oli tarkoitus saada valmiiksi keväällä 2016. Tein valtaosan piirustustyöstä 2015 lopulla ja kirjoitustyön 2016 helmi- ja maaliskuussa.

Opinnäytetyön tavoitteena on suunnitella ja tehdä asenteellinen ja humoristinen kuvitus aikuisten värityskirjaan. Pohdin aikuisten värityskirjatrendiä ja sitä mikä tekee kuvasta hyvän ja miellyttävän värittää. Panostan erityisesti kuvien ideointiin, piirtämiseen ja omanlaiseen tyyliin.

Useimmat markkinoilla olevat aikuisten värityskirjat tuntuvat olevan ns. mindfulness-värityskirjoja, joita mainostetaan tietynlaisina keskittymisharjoituksina. Minun teokseni tasapainoilee mindfulness-ilmion rajalla, muttei pyri ensisijaisesti lisäämään värittäjän tiedostavaa läsnäoloa tai mielenrauhaa. Teos ennemminkin parodioi meneillään olevaa värityskirjatrendiä karuilla kuvillaan ja asenteellisuudellaan.

Yritän hakea projektiini yhteistyökumppaneita, kuten kustantajia, sillä ilman toimeksiantajaa tai vastaavaa tahoa teoksen painaminen tai julkaisu tuskin onnistuu ainakaan opinnäytetyön puitteissa. Joka tapauksessa tarkoitus on saada kuvitustyö valmiiksi ja tehdä värityskirjasta prototyyppi. Tämän proton kanssa voin tarvittaessa jatkaa kustantajan etsintää.

2.3 Opinnäytetyön tutkimuksellisuus ja viitekehys

Opinnäytetyön alkumetreiltä lähtien työn tutkimuksellisuus on vaivannut minua. Yhtäältä opinnäytetyön sanottiin olevan ennen muuta tieteellinen tutkimus, toisaalta korostettiin muotoilun opinnäytetöiden poikkeuksellisuutta ja soveltavuutta. Pohdin pitkään saanko piirtämisestäni

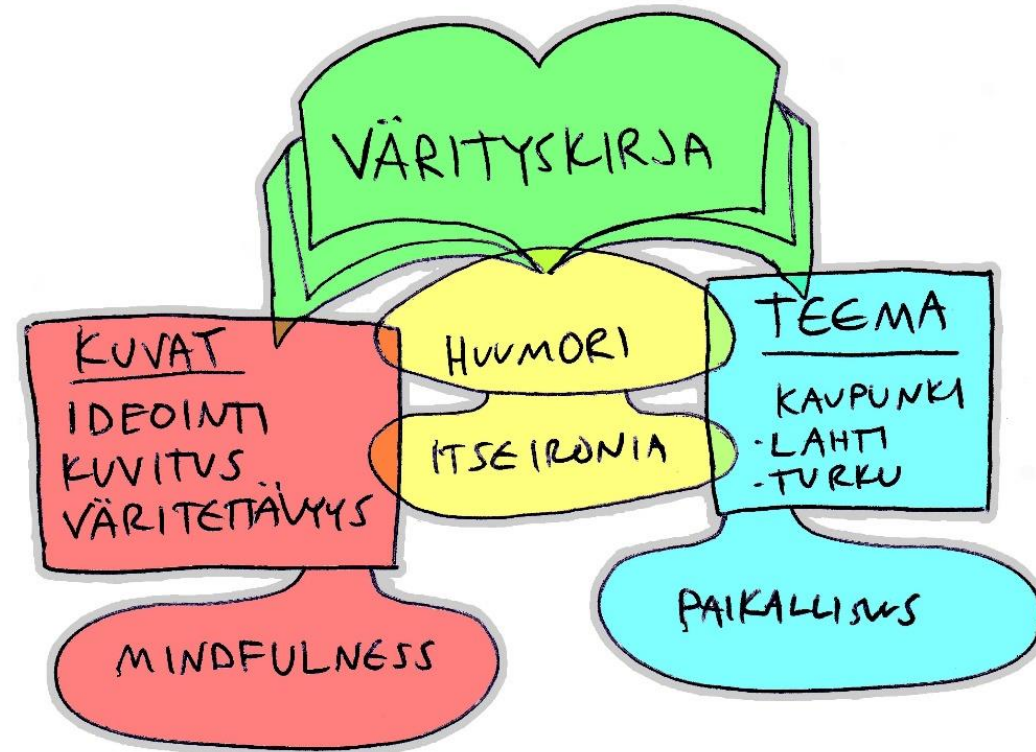
aikaiseksi mitään tutkimuksellista ja sopiiko aihe sittenkään opinnäyteyöksi.

Käytännönläheisestä tekemisestä ja siihen liittyvästä opinnäytetyöstä on hankala keksiä tutkimuksellisuutta. Päädyin laatimaan tutkimuskysymyksen tavoitteiden pohjalta: Millainen on hyvä ja muusta tarjonnasta erottuva aikuisille suunnattu värityskirja? Tavoitteenani oli ennen muuta tehdä hyvä värityskirja, joten oli mietittävä kuinka se onnistuisi.

Opinnäytetyökurssin puolesta välissä saimme tehtäväksi kirjoittaa esseen opinnäyteyömmen tutkimuksellisuudesta (liite 2). Esseessä pohdin keinoja repiä piirtämisestä tutkimusta. Asiasta, joka tulee minulta luonnostaan ja sen kummemmin pohtimatta. Lopulta essee herättikin vain entistä enemmän kysymyksiä.

Päätin keskittyä kuvien ideointiin ja piirtämiseen. Keksisin jotain tutkimuksellista sitten, kun luova työ olisi tehty ja jäljellä olisi enää kirjoitusosuus. Voisin pohtia syitä värityskirjojen suosion takana ja analysoida piirtämiäni kuvia.

Viitekehystä (kuva 4) näkee minkä ajatusten pohjalta värityskirjan kuvittaminen aloitettiin. Teos tukeutuu vahvasti kuvien laatuun ja taiteellisuuteen sekä teemaan, kaupunkiin. Kaikkea tätä käsitellään pistävällä huumorilla, joka on keskeisimmässä osassa.

Kuva 4. Viitekehys

3 Värityskirja Lahdesta

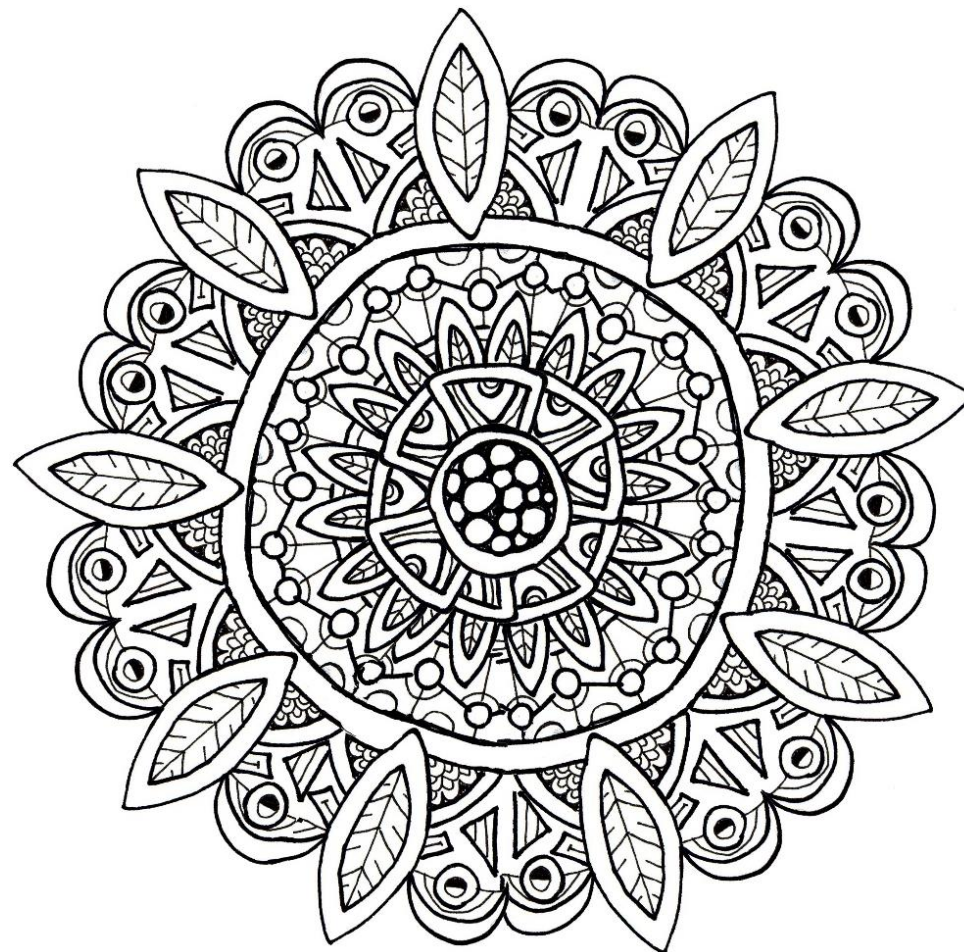
3.1 Värityskirjatrendin taustaa

Aikuisten värityskirjat tulivat Suomessa suuren yleisön tietoisuuteen vuonna 2015. Kesä-heinäkuussa Kirjakauppaliiton kymmenen myydyimmän tietokirjan listalla oli peräti yhdeksän väritys- tai piirustuskirjaa.

Tyyliltään aikuisten värityskirjojen kuvat ovat pääosin olleet tarkkaa keskittymistä vaativia, lukemattomista pienistä kuvioista koostuvia kokonaisuuksia. Suosituimpia aiheita olivat mandala-tyyliset kuviot ja kasviornamentit (kuva 5).

Suosion kasvaessa myös valikoima laajeni. Vuoden 2016 keväällä aikuisten värityskirjojen aiheita löytyi joka lähtöön: luontoaiheita kasveista eläimiin, arkkitehtuuria, satuja, geometrisia kuvioita, kalligrafiaa ja jopa joitain suomalaisiakin kaupunkeja.

Värityskirjatrendin on katsottu olevan osa suurempaa mindfulness-trendiä. Mindfulness eli tietoisuustaidot, hyväksyvä tietoinen läsnäolo, juontaa juurensa vanhaan itämaiseen meditaatioperinteeseen. Mindfulnessin perimmäisenä tarkoituksena on itsensä ja oman olon kuunteleminen ja hyväksyminen, hetkessä eläminen. Aikuisten värityskirjoja markkinoitiin stressinpoistajina ja mielenrauhan tuojina, keinona suoda itsellensä omaa aikaa hektisen elämän keskelle. Tämä lienee yksi syy aikuisten värityskirjojen menestykseen.

Kuva 5. Mandala

Aikuisten värityskirjatrendin myötä uutisoitiin myös tutkimuksista joissa värityskirjojen ja vastaavanlaisen tekemisen kerrottiin voivan parantaa työtehoa. Työterveyslaitoksen tutkimusprofessori, aivotutkija Minna Huotilainen suosittelee säännöllisiä väritystehtäviä etenkin tietotyöläisille. (Huotilainen 2015.)

Huutilaisen mukaan on havaittu, että toistavat yksinkertaiset mekaaniset liikkeet, kuten päämäärätön kuvioiden piirtely, värittäminen tai kutominen edistävät oppimista silloin, kun oppiminen tapahtuu kuulonvaraisesti. Väritystehtävät sopivat siis erinomaisesti luennoille tai kursseille.

3.2 Mielikuva Lahdesta

Lahti on kaupunki Päijät-Hämeen maakunnassa. Se perustettiin vuonna 1905 ja on Suomen kahdeksanneksi suurin kaupunki. Kun haluan mennä Turusta Lahteen tapaamaan perhettäni, on minun istuttava bussissa melkein neljä tuntia.

Olen syntynyt, kasvanut ja käynyt peruskoulun ja lukion Lahdessa. Kaikkiaan olen asunut Lahden seudulla parikymmentä vuotta. Mielikuvani Lahdesta kehittyi kuitenkin vasta muutettuani opiskelujen perässä Turkuun. Ehkä etäisyys ja ympäri maata saapuneet kanssaopiskelijat saivat minut näkemään Lahden uusin silmin. Ei tosin hyvässä valossa. Ennen en ollut ajatellut Lahtea sen kummemmin asuessani siellä mutta nyt Lahdesta tuli harmaa ja ankea paikka täynnä ahdistavia ihmisiä.

Vastikään käsitykseni lahdesta alkoi muuttua parempaan suuntaan. Sosiaalisen median kautta sain kuvaa ihmisistä jotka olivat yrittelijäitä, lämminhenkisiä ja ylpeitä lahtelaisuudestaan. Ihmettelin asiaa sillä olin itse kokenut lahtelaisuuteni lähinnä taakkana ja kysyttäessä myöntänyt hieman nolosti olevani kotoisin ”Lahest.”

Aloin uteliaana tutkia asiaa ja löysin ihmisiä, jotka iloitsivat ja korostivat ylpeänä omaan retuperäisyyttään ja Lahden niin sanottua pimeää puolta. Epäsiisti olemus ja rappiolliset elämäntavat nähtiin tavoiteltavana asiana. Muistin myös kuulleen blogista joka nostaa Lahden karua kauneutta taitavasti korostettuna esille.

Epävirallista lahtikuvaa ylläpitää vuonna 2011 perustettu Lahtiblogi (Lahtiblogi). Lahtiblogi on internetissä erittäin suosittu ja toimii useilla sosiaalisen median kanavilla. Se julkaisee kuvia ja artikkeleita jotka näyttävät Lahdesta sen puolen, josta kaupungin virallinen viestintä vaikenee: Kaduille sammuneet kulkijat, velanperintäkirjeet ja keskenkasvuiset, alatyyliset seinäkirjoittelut (Siltamäki 2015). Blogin tyyli on anarkistinen ja humoristinen, se kulkee siis samoja linjoja projektini kanssa.

Lahden monet kasvot siis tunnistettiin ja niihin osattiin suhtautua huumorin kautta. Maaperä voisi siis olla otollinen itseironian ja satiirin kautta kaupunkia käsittelevälle teokselle.

3.3 Miksi Lahti?

Lahti on Suomen suurten kaupunkien kärkikymmenikössä ja sen läheinen sijainti pääkaupunkiin saattaa tehdä siitä verrattain keskeisemmän. Uskon silti ettei tiukasti Lahteen sijoittuvan teoksen markkinat voi olla kovin suuret. Miksi päätin kuitenkin tehdä väriyksen Lahdesta?

Ehkeivät lahtelaiset pitäisi teoksen tyylistä käsitellä asioita tai väriyksen suurimman huipun jo taituttua kysyntää ei vain enää ole. Menestykseltään riskialttiin teoksen tekeminen opinnäytetyönä tuntuu turvalliselta. Pääsen näyttämään kykyäni eikä lopputuloksesta riipu se, saanko seuraavassa kuussa syödäkseni.

Entisenä kotikaupunkinani Lahti on minulle tuttu jolloin ajatusten ja mielikuvien syntymiseen tai ideointiin ei vaadita paljoa ylimääräistä työtä. Teos tulisi siis olemaan melko henkilökohtainenkin. Pidän piirustuksiani eräänlaisena huomionosoituksena, ehkä jopa kunnianosoituksena yhtä lailla omaa historiaani ja juuriani kuin Lahtea kohtaan. Tiedostaen teoksen vahvuudet ja heikkoudet olen päättänyt saattaa työn päätökseen nyt kun minulle on siihen tilaisuus.

4 Työskentely

4.1 Työkalut

Käytin piirustustyössäni suhteellisen vähän erilaisia työkaluja (kuva 6):

Lyijykynä, HB. Hahmottelu.

Stabilo OHPen universal, superfine 0,4 mm, musta, ääriiviivat ja suuremmat linjat.

Staedler pigment liner, 0,05, musta, yksityiskohdat ja muotoviivat.

Maped softy pyyhekumi.

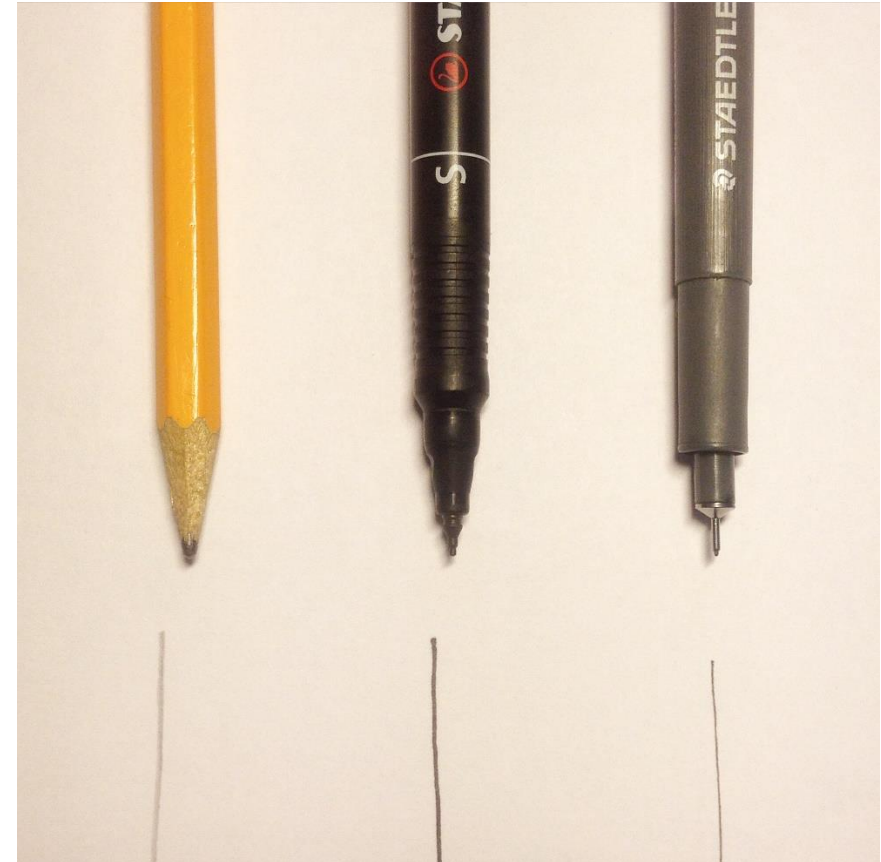
Epson Stylus photo skanneri.

Adobe Photoshop CS6, jälkikäsittely ja viimeistely.

Piirtämiseen käytin tavallista A4 kokoista kopiopaperia.

Käytetyt kynät tai paperit ne ovat ajautuneet minulle vuosien mittaan eivätkä ne ole mitään erityistä ammattikalustoa, lukuun ottamatta pieniteräistä Staedleria. Stabilon muste levisi helposti ja teki toisinaan piirtojäljestä suttuisen näköistä. Tämä johtui yhtä lailla kynästä ja paperin keskinkertaisesta laadusta ja soveltumattomuudesta tussityöskentelyyn.

Staedler on terävin tussini ja hankin sen varta vasten piirustustöitäni varten. Kumitettaessa lyijykynäjälkiä pois Staedlerin jälki haalistui, joten käytin sitä usein vasta kumituksen jälkeen.

Kuva 6. Käyttämäni kynät: Lyijykynä, Stabilo ja Staedler

En kiinnittänyt mitään huomiota lyijykynän lyijyn kovuuteen, penaalissani vain sattui olemaan muutama HB-vahvuinen kynä. Ne ajoivat asiansa kiitettävästi ja pyyhkiytyivät helposti pois tarvittaessa, joten niistä ei ole huomautettavaa.

4.2 Ideointi

Tämän tyyliässä teoksessa näyttävyyttäkin tärkeämpää on idea. Vaikka luotankin selkeälinjaisen piirustustyylini vetovoimaan erottaisi vinksahantunut näkökulma lopulta värityskirjani muista. Omaperäisyys oli jopa yksi opinnäytetyön tavoitteista.

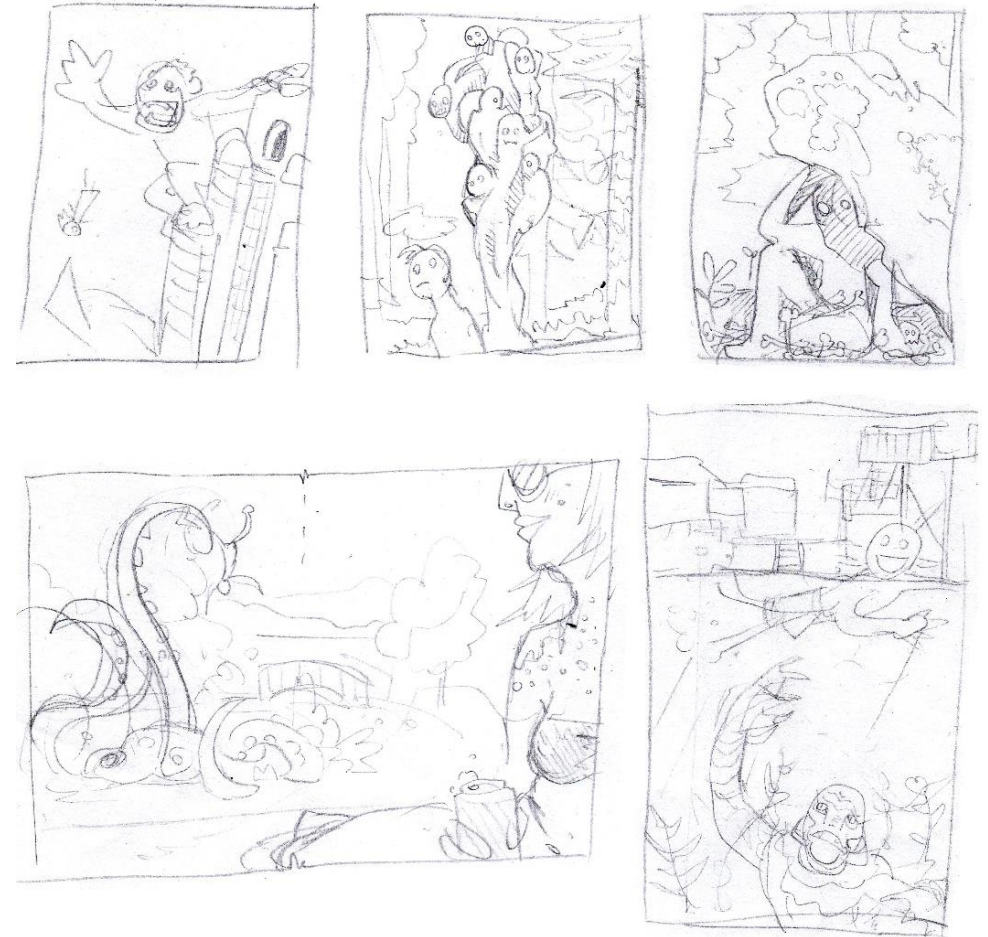
Pohdin kaikkea sitä, mistä en pitänyt Lahdessa. Kaikki mitä mieleeni juolahti eri kaupunginosista, arkkitehtuurista ja tietenkin ihmisistä. Tyyli, jolla lahtimaisuutta käsiteltäisi, tulisi todennäköisesti jakamaan mielipiteitä mutta teoksen olisi oltava raflaava. Antauduin harmaaseen mielenmaisemaan ja lähdin kuvainnollisesti lakaisemaan hämyisän Lahden pölyisiä nurkkia.

Aloitin ideoinnin kirjaamalla ylös tunnistettavia lahtelaisia paikkoja ja aiheita. Saatoin piirtää postimerkin kokoisien hahmotelman kuvasta, mikäli idea ja toteutus olivat tarpeeksi selkeät.

Mahdollisia kuva-aiheita:

Sibeliustalo	Radiomastot
Snägåri	Satama
Mytjäjäinen	Hyppymäet
Lanu Spa	Pikku-Vesku
Ristin kirkko	Liipola
Perhepuisto	Lanupuisto
Kärpäsen mummo	Kaupunginteatteri & -kirjasto

Kävin ideoinnin yhteydessä läpi Lahtiblogin julkaisuja. Näiden joukosta poimin mm. artikkelit liittyen Lanun aukion suihkulähteen vaahdottamiseen ja termin Lanu Spa. Lahtiblogin tyyli ja käsittelemät aiheet sopivat hyvin yhteen piirustusteni kanssa ja olen tuntenut blogin ylläpitäjiin tietynlaista hengenheimolaisuutta.

Kuva 7. Muistiinpanoja ja hahmotelmia

Vaikka teoksen teema onkin Lahti, halusin sen vetoavan suurempaan yleisön kun vain lahtelaisiin. Minun pitäisi keksiä tietynlaista yleismaailmallisuutta kuviin esim. viittaamalla populaarikulttuuriin aina tilaisuuden tullen. Elokuvista tuttujen hahmojen tunnistettavuus herättäisi kiinnostusta kuvia ja niiden aiheita kohtaan myös ulkopaikkakuntalaisissa.

4.3 Piirtäminen

Keksittyäni kuva-aiheen hahmottelin ja piirsin sen lyijykynällä A4 kokoiselle paperille. Kun olin tyytyväinen kuvaan, tussasin sen ja kumitin lyijykynän jäljet pois. Piirsin ääriiviivat paksummalla tussilla ja poistettuani lyijyjäljet lisäksi yksityiskohtia ohuemmalla tussilla. Vaikka 0,4 tussi on verrattain pieni, oli ero 0,05 kanssa selvä. Halusin saada piirustuksiini mahdollisimman selkeitä, tasalaatuisia viivoja.

Haastoin itseäni piirtämään suoraan tussilla, ilman sen kummempaa hahmottelemista. Tällöin työ sujui nopeammin ja perfektionistinen asenne ja asioiden viimeisen päälle viilailu eivät aiheuttaisi niin paljoa päänvaivaa. Vaikka toisinaan onnistuin tässä nopeammassa ja vaivattomammassa piirtämisessä. Opin käyttämään uusia digitaalisia työkaluja ja huomannut uusia piirteitä piirustustyyliini.

Ennen opinnäytetyöprojektin aloittamista olen käyttänyt piirustusteni kevyeen jälkikäsittelyyn lähinnä Microsoft Paint -ohjelmaa. Paint on ilmaisohjelma joka on asennettu valmiiksi kaikkiin Windows-laitteisiin ja sisältää vain hyvin alkeellisia ja perustavanlaatuisia muokkaustyökaluja.

Projektin alkaessa aloitin minulle uuden kuvankäsittelyohjelman, Adobe Photoshopin käytön. Sen myötä maailmani on mullistunut. Olin aina pitänyt suurena heikkoutenani sitä etten ole osannut käyttää kunnollisia kuvankäsittelyohjelmia.

Työn edetessä olen oppinut käyttämään Photoshopia aina vain paremmin. Työkaluja on monikymmenkertaisesti Painttiin verrattuna enkä usko että olen edes saanut ohjelman täyttä potentiaalia hyödynnettyä. Pelkästään näppäinten pikakomentojen opetteleminen nopeutti kuvanmuokkausta huomattavasti.

Uusien taitojen opettelemisesta varoitettiin opinnäytetyöprojektin alussa. Minusta kuitenkin tuntuu että minua vuosikausia vaivannut kyvyttömyys ja voimattomuuden tunne digitaalisessa kuvanmuokkauksessa on helpottanut.

Photoshopin käyttö on vaikuttanut myös tapaan, jolla piirrän. Piirtäessäni en enää saa kuvaa kerralla valmiiksi, vaan teen kuviin merkintöjä tulevia muokkauksia varten tai piirrän kuvan useassa osassa. Ensin keskeiset asiat, sitten taustat ja lopuksi kaikki siistitään ja yhdistetään. Uudet työskentelymahdollisuudet tavallaan helpottavat piirustustyötä, mutta se ei tunnu muutokselta oikeaan suuntaan.

Piirustuksistani ei enää synny originaaleja, sillä yksi kuva saattaa olla hajautettu jopa viidelle eri paperille. Lisäksi uudet työkalut ovat mahdollistaneet äärimmäisyyksiin menemisen piirustusteni siistimisessä. Voi esimerkiksi miettiä miten tarpeellista on käyttää aikaa mitättömän pienten, vain muutamien pikselien suuruisten alueiden muokkaamiseen (kuvat 8 ja 9). Eroa tuskin huomaa paljaalla silmällä, mutta olen käyttänyt tähänkin kirjaimelliseen pilkunviilaamiseen tunteja. Siis useampia tunteja joka kuvaan.

Sain kritiikkiä piirustusteni jälkikorjauksista. Kun kerran piirrän käsin eikö kuva saisi näyttääkin siltä? Jos kuvasta muokkaa pois kaikki pienet rososisuudet onko vaarana että piirustuksesta tulee liian klinisen näköinen?

Piirustustyyliini on muutenkin huolellinen, tarkka, viimeistelty ja yksityiskohtainen. Kaiken jäljelle jäävän elävyyden ja luonnollisten virheiden poistaminen veisi paitsi aikaani myös jotain pientä mutta kuvista.

Kuva 8. Piirtojalkei ennen muokkauksia

Kuva 9. Piirtojalkei muokkausten jälkeen

5 Piirustukset ja jatkosuunnittelu

5.1 Kuvat ja kuva-analyysi

Seuraavassa luvussa käyn läpi piirtämäni kuvat yksi kerrallaan. Kerron kuvan ideasta ja sen kehittymisestä. Arvioin myös lopputuloksen onnistuneisuutta ja listaan mahdollisia kehittämissuhteita.

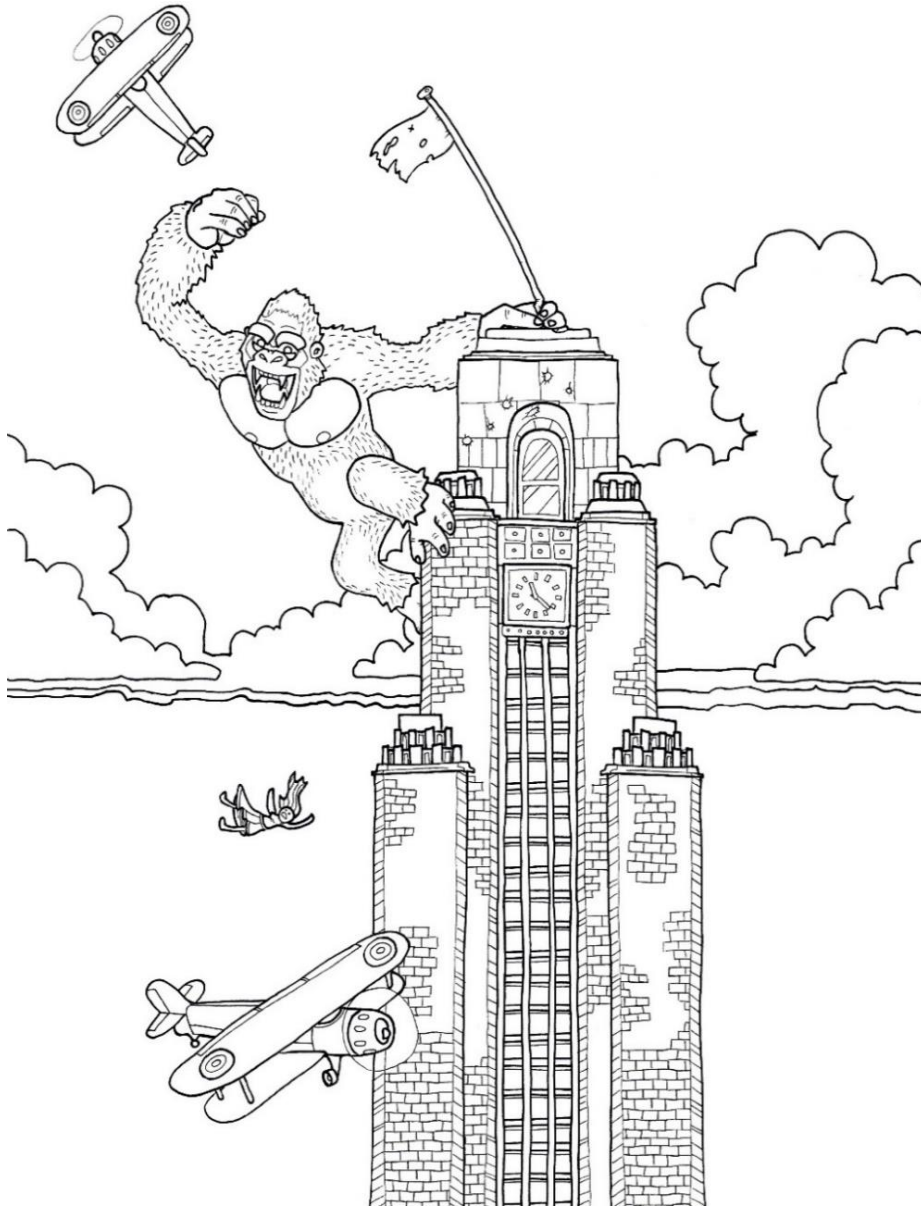
Kongien kuningas

Yksi ensimmäisistä piirustuksista, minkä sain valmiiksi värityökirjaprojektiin, oli kuva jättiläismäisestä gorillasta Turun Tuomiokirkon tornin huipulla (kuva 1). Kuva on tietenkin viittaus hirviöelokuva King Kongin (Cooper & Schoedsack 1933) loppukohtaukseen, jossa taistelulentokoneet hättävät pilvenpiirtäjän huipulle kiivennyttä gorillaa. Muistin piirtäneeni eräissä piirustuspelissä kuvan, jossa King Kong tavoittelee lentokonetta ja pudottaa epähuomiossa kädessään olleen neitokaisen (kuva 10). Pidän hajamielisen kömpelöä gorillaa huvittavana joten rakensin kuvan tuon ajatuksen ympärille.

Vaihdettuani kaupungin Turusta Lahteen halusin käyttää hyväksi alkuperäistä kuvaa. Aloin siis miettiä Lahden korkeimpia rakennelmia joita keksinkin enemmän kuin tarpeeksi. Radiomastot ja hyppyrifornit olisivat tietenkin olleet ikonisimpia, molemmat kun tunnetaan Lahden symboleina. Näiden rakennusten tyyli ei kuitenkaan sopinut tunnetun elokuvakohtaukseen toisintoon, ne eivät muistuttaneet elokuvassa ollutta Empire State Buildingia lainkaan.

Kuva 10. Huolimaton King Kong

Kuva 11. Kongien kuningas

Esteettisistä syistä päädyin viimein kaupungintalon kellotorniin (kuva 11). Ulkopaikkakuntalaiset eivät välttämättä tietäisi rakennusta mutta lahtelaiset tunnistaisivat sen kyllä. Piirsin siis puolikkaan tornin, peilasin sen ja liitin vanhan piirustuksen muut elementit kuten lentokoneet ja gorillan mukaan. Muutin Gorillan ilmeen karjuvasta nauravaksi jotta neidon putoaminen nähtäisi enemmän hupaisana vahinkona kuin traagisena onnettomuutena. Kerrottakoon vielä että neito selviää pudotuksesta suhteellisen pienillä vammoilla.

Lopputulos:

En ole piirustukseen täysin tyytyväinen. Kuva viittaa klassikkoleffaan mutta lahtimaisuus jää toissijaiseksi. Toisaalta juuri kohtauksen tunnistettavuuden takia se menettelee. Muutama muukin kuva esittäisi popkulttuurista tuttuja ilmiöitä eikä kaikkien kuvien tarvitse olla niin tiukasti Lahteen sidottuja.

Taistelevat metsot

Heti kun vaihdoin teeman Lahteen tiesin että tulisin tekemään kuvan känniääliöiden käsikähmästä. Väkiältä vain ei sinänsä ole hauska asia ja värityskirjastani oli tarkoitus tulla humoristinen. Minun pitäisi keksiä keino lyödä vakava asia lekkeriksi.

Eläimet ovat kivoja. Vahvassa laitamyötäisessä kukkoilevat ja toisiaan hutiloiden hutkivat elukat voisivat sopia tarkoituksiini. Hahmottelin ensin vastakkain siististi pukeutuneen, pidemmän kaavan mukaan iltaa viettävän hirven ja lähiöpubista rähinöimään raahautuneen metson. Yhdistelmä ei kuitenkaan toiminut ja mielessäni loisti liian kirkkaana Ferdinand von Wrightin maalaus Taistelevat metsot (1886). Tilaisuus oli liian hyvä olla käyttämättä, joten unohdin hirven ja ukkometso sai vatsaansa toisen (kuva 12).

Kuva 12. Taistelevat metsot

Tajusin pian, että näin kuvan symbolismi olisi täydellistä. Riitapukarit tulevat eri yhteiskunta- ja tuloluokista mutta nakkioskien jonossa molemmat käyttäytyvät kuin vähämieliset eläimet kinastellessaan reviiristä ja lisääntymisoikeudestaan. Piirustukseen olisi sopinut myös naarasmetso joka tuomari tilannetta sivummalta. Kuva oli kuitenkin jo melko täynnä, joten naaras sai jäädä. Painiskelijat tarvitsevat edes tekosyytä ottelulle. Moukka on moukka, riippumatta siitä pukeutuuko liituroitapukuun vai pilottitakkiin.

Kuvan taustalla näkyy muitakin yöllisen asfalttiviidakon tallustajia. Ovela kettu on saanut saaliikseen sinisilmäisen jäniksen, höhöttävä hirvi videoi nokkapokkaa aitiopaikalta ja tilannetta rauhoittamaan saapuu konstaapeli Kontio. Kuva esittelee myös Lahden grilliherkkujen erikoisuuden, lihamukin. Kuvan nakkioskien ei sijaitse millään tietyllä paikalla vaan kuvastaa öistä Lahtea yleisesti.

Lopputulos:

Kuva näyttää hieman ahtaalta. Piirustustyylini on selkeä mutta myös hyvin yksityiskohtainen ja kuvan etu- ja taka-alan raja saattaa olla turhan epäselvä. Pohdin eläinhahmojen käyttöä muissakin kuvissa mutta en kuitenkaan halunnut tehdä teoksesta liian faabelimaista. Lahden yön cityeläimet saivat riittää.

Mytsky

King Kong-kuvan myötä aloin miettiä populaarikulttuurin hirviöitä ja niiden soveltuvuutta värityskirjaanprojektiin. Olin aikaisemman piirustusprojektin yhteydessä käsitellyt klassisia elokuvahirviöitä (liite 3) ja nyt pohdin minne päin Lahtea niitä voisi sijoittaa.

Mustan laguunin hirviö (Alland & Arnold 1954) eli Gill-man tai The Creature, kammottava kalaihminen, kuuluu Universal Studios -tuotantoyhtiön hirviökavalkadiin. Otus nousee pinnalle vainoamaan varomattomia

uimareita ja vie heidät mukanaan syvyyksiin. Syvän ja pimeän veden pelko on yksi henkilökohtaisista peloistani joten koin kalamiehen olevan käyttökelpoinen hahmo tarkoituksiini. Tässä vaiheessa mieleeni tulivat tekijänoikeuskysymykset. Suurikokoinen gorilla ei välttämättä ole plagiointia ellei sitä nimeä King Kongiksi, mutta Kidsmies on jo paljon omalaatuisempi ja tunnistettavan näköinen hahmo. En kehdannut käyttää sitä sellaisenaan.

Olen jo aiemmin maininnut että rakastan hirviöiden ja outojen olioiden piirtämistä. Vedenalaisen monsterin kehittäminen ei tulisi tuottamaan minulle ongelmia. Yhdistin monnia, krottia ja sammakkoa: suuri kita terävine hampaineen, mulkosilmät ja luihut raajat, jotka vesikasvin lailla havittelevat uimarin nilkkoja. (Kuva 13.)

Mytäjäisten uimaranta eli Mytsky on pieni lampi hieman keskustan ulkopuolella ja se on Lahden suosituimpia rantoja. Mytsky on lapsiperheiden ja etenkin nuorten suosiossa mitä luultavimmin siksi että siellä on uimahyppytornit. Päätin sijoittaa otukseni Mytskyyn koska se on tunnistettava ja selkeästi rajattu alue. On eri asia kuvitella hirviötä suureen järveen kuin pieneen lampeen. Pienessä suljetussa ympäristössä läsnäolon ja uhan voi tuntea voimakkaammin.

Lopputulos:

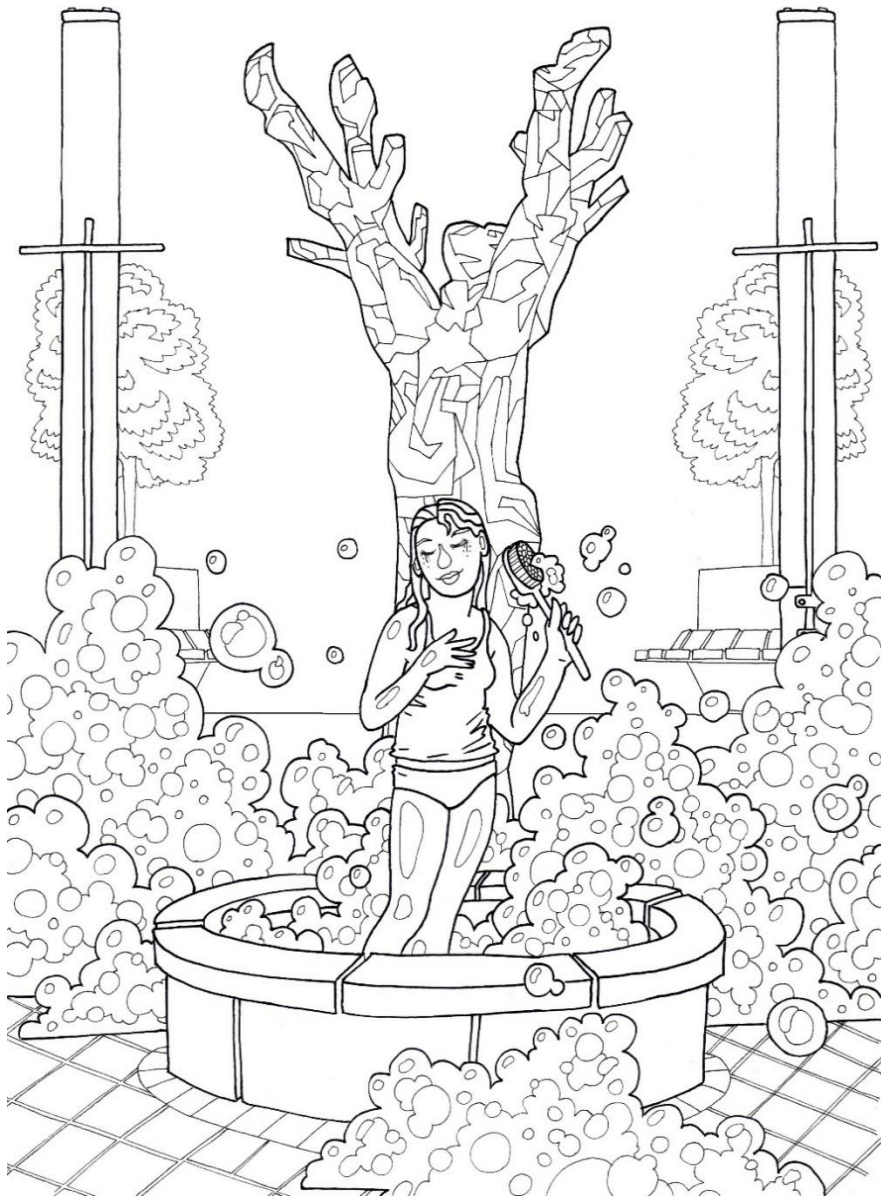
Pidän erityisesti kuvan asettelusta. Piirustus jakautuu kolmeen osaan:

1. Pinta, jossa aurinko paistaa ja lapset leikkivät
2. Uimari ja hänen alleen jäävä vesikerros
3. Pohja ja vesikasvien seassa vaaniva peto

Valo vaihtuu pimeyteen, tuttu tuntemattomaan ja leikki kauhuun. Lisäksi uskon kuvan olevan mielenkiintoinen värittää. Siitä löytyy pienempiä yksityiskohtia joihin saa uppoutua ja laajempia alueita jotka mahdollistavat väreillä leikkimisen.

Kuva 13. Mytsky

Kuva 14. Lanu Spa

Lanu Spa

Inspiraation seuraavaan kuvaan sain Lahtiblogista. Blogissa on muutamia kuvia ja uutisotsikoita jotka käsittelevät Lanu-aukion suihkulähdettä. Parissa kuvassa altaassa kahlaa ja kylpee ihmisiä ja toisissa lähde vaahtoa jonkun kaadettua siihen pesuainetta. Myös termi Lanu Spa mainittiin Lahtiblogissa. Piirustus yhdistää nämä kaksi uutista (kuva 14).

Kuva esittelee kuvanveistäjä Olavi Lanun mukaan nimettyä kävelykadun patkkaa, Lanu-aukiota, joka sijaitsee aivan Lahden ydinkeskustassa. Etualalla kuvassa on suihkulähde, pieni pyöreä allas jossa on vettä puoleen sääreen asti. Altaasta vaahton keskeltä kohoaa itseään pesevä lahtelainen neito. Neidon asento versioi Venusta Botticellin maalauksesta Venuksen syntymä (1485). Esikuvastaan poiketen piirustuksen venuksen hiukset ovat kylvyn jäljiltä märät ja hänen meikkinsä valuvat pitkin naamaa.

Suihkulähteestä leviää vaahtoa ympäri Lanu-aukiota. Vaahto ja kuplat muodostavat suurimman osan kuvan väritettävästä sisällöstä. Toinen kuvan väritettävyyttä huomioiva elementti on keskellä kuvaa kohoava Olavi Lanun veistos Lehmus. Veistoksen kuviointi mahdollistaa yksityiskohtien värittämiseen uppoutumisen ja sen kulmikkuus antaa kontrastia vaahton pyöreisiin muotoihin. Piirustusta reunustavat pylväsmäiset katulamput ja kävelykadulta löytyvät penkit ja istutukset.

Lopputulos:

Vaikka värityskirjan teema sivuaa kauhuaiheita, ei tämä kuva sisällä mitään kammottavaa tai pelottavaa. Se kuitenkin esittelee hauskesti todellisia lahtelaisia ilmiöitä, mikä on vielä parempi. Ylevä sommittelu ja venuksen vaatimattomuus ja kastunut ulkomuoto istuvat hyvin yhteen ja lisäävät erilaisten kuviointien kanssa kuvan kontrasteja symmetrisyyden keskelle. Kokonaisuus on suhteellisen viaton ja hauska.

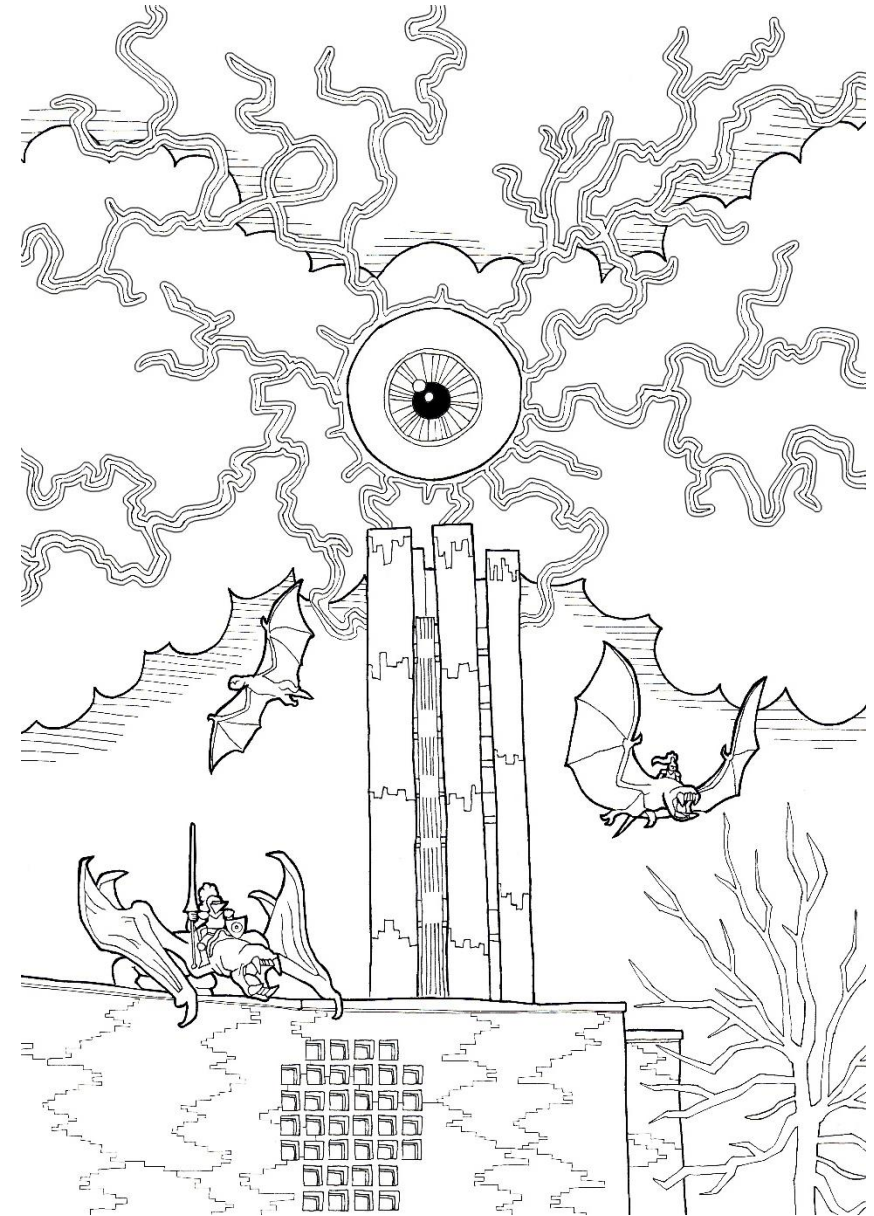
Betonitorni

Lahden ydinkeskustan pohjois- ja eteläpuolella kohoaa korkeuksiin kaksi mäen päällä olevaa tornia, kaupungintalon ja Ristinkirkon kellotorni. Ne seisovat saman kadun vastakkaisissa päissä ja niiden puoliväliin jää kauppatori. Kaupungintalon torniin olin jo piirtänyt jättiläisgorillan, miksen siis keksisi jotain toisestakin.

Alvar Aalto suunnitteli modernistisen Ristinkirkon vanhan, pieneksi jääneen puukirkon tilalle. Päätin välttää kristillisen symbolismin käyttöä sillä kuvan tarkoitus ei ole aiheuttaa pahaa mieltä kunniallisille seurakuntalaisille. Houkutus pahoisten, demonien ja enkeleiden käyttöön oli kyllä suuri, mutta voisinhan viitata uskonnolliseen vastakkainasetteluun hienovaraisemminkin.

Kuten Lahden kaupunginkirjasto ja -teatteri on pääkirkon massiivinen kellotornikin valmistettu betonista. Tornin karun kylmä profiili yhdistettynä ajatukseen kahdesta tornista toi mieleeni J.R.R. Tolkienin Tarun sormusten herrasta joten lähdin rakentamaan kuvaa fantasiaromaanin ympärille. Torni saisi kohota pahaenteisenä korkeuksiin ja sen huipulla kaupunkia tarkkailisi suuri, taianomainen silmä (kuva 15). Silmä viittaa kirjan antagonisttiin Sauroniin, joka, kuten King Kong, on tunnistettava ja tekijänoikeuksien alainen hahmo. Halusin osoittaa kunnioitusta alkuperäiselle mutta välttää kopiointia. Silmästä pitäisi siis tehdä tarpeeksi erilainen originaaliin verrattuna.

Romaanissa Sauron kuvattiin luomettomana, tulisesti loimuavana käärmemäisenä viirusilmänä. Ristinkirkon silmästä voisi tehdä konkreettisemmän, anatomisemman näköisen. Massiivisen, suonikkaan silmämunan iirikset voisivat olla vaakatasossa litistyneet, sammakkomaiset. Ja liekit voisi korvata jollain muulla näyttävällä elementillä, kuten sähköllä.

Kuva 15. Betonitorni

Aseteltuani kuvaan kirkon ja silmän kävi ilmeiseksi, että suurin osa kuvasta olisi taivasta. Sammakkoperspektiivi sopii suuren ja pelottavan asian korostamiseen mutta taivasta ei voisi jättää tyhjilleen. Sinne pitäisi tehdä jotain väritettävää. Pilvet olisivat luonnollisin vaihtoehto mutta olin käyttänyt niitä jo piirtäessäni kuvaa kaupungintalon tornista ja halusin tehdä kuvista erilaisia. Samanlaiset kumpupilvet eivät siis tulisi kyseeseen. Silmästä lähtevä salamointi täytti kuvan yläosan hyvin.

Pimeän ruhtinaan kätyrit lentelevät ympäriinsä lepakkomaisten hirviöiden selässä. Sotureiden haarniskat tuskin näkyvät, mutta ne viittaavat olutmerkkiin nimeltä Sininen (ks. sivu 25), jonka etiketissä komeilee sininen haarniskan kypärä. Olutritaritkin parodioivat Tolkienin teosta. Kirjoissa Sauronin palvelijat Nazgûlit, Sormusaaveet, olivat suuri uhka ja aiheuttivat pelkoa ratsastaessaan hurjilla siivekkäillä pedoilla.

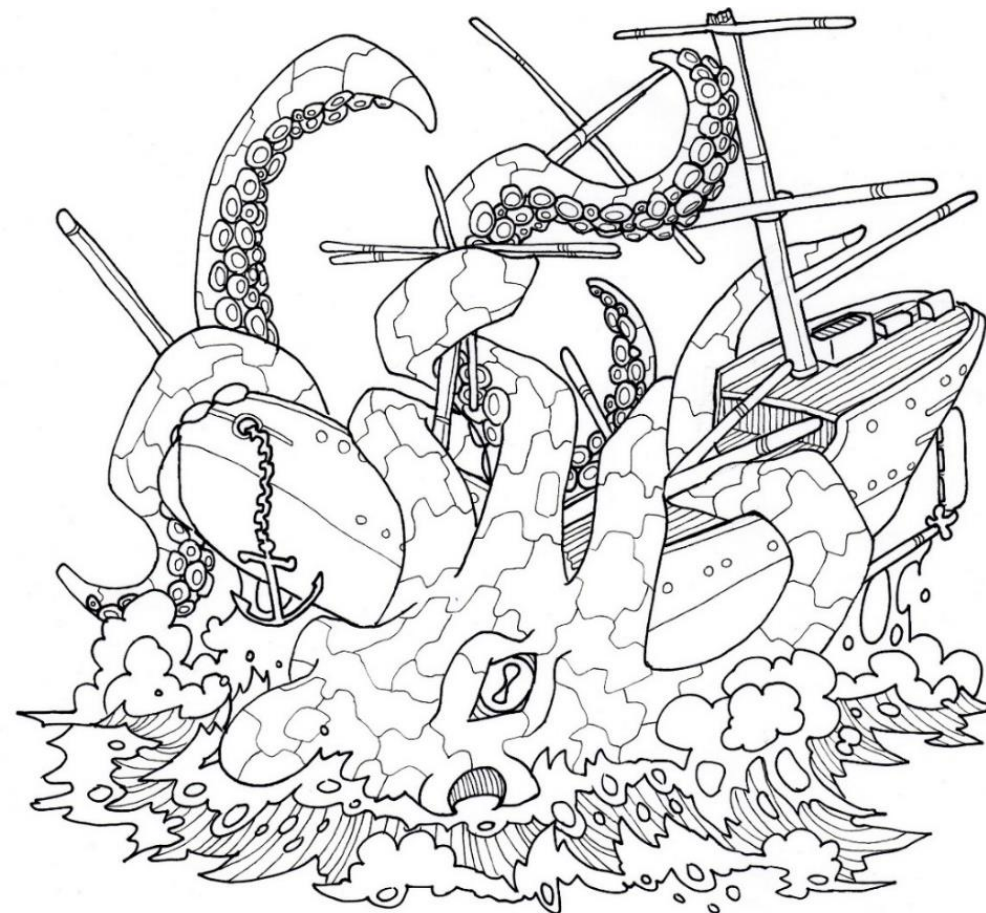
Lopputulos:

Kuvan huumori on haastavampaa kuin muiden. Pääosassa on visuaalinen yhteys fantasiamaailman ja tornin välillä, mutta siinä myös viitataan Herraan hieman ilkkurisella tavalla. Väritysmielessä kuva haastaa vaihtelevasti. Seinän tiiliskivikuvio on harvaa, ikkunat yksitoikkoisia. Taivaan salamat taas vaativat jo terävää kynää ja tarkkaa keskittymistä.

Pikku-Vesku

Lahden kesä ei ole mitään ilman piknikkiä Pikkuvesijärven puistossa. Pikku-Vesku piti siis ehdottomasti sisällyttää värityskirjaan. Kesän lämpimät illat ja suomalaiset vapaa-ajanviettotavat synnyttävät ympäri maata surkukupaisia tapauksia, jotka Lahdessa keskittyvät nimenomaan Pikku-Veskun alueelle (kuva 17).

Tehdessäni kuvia Turku-aiheeseen liittyen oli piirtänyt Mustekalahirviön Suomen Joutsenen kimppuun (kuva 16). Kuva oli mielestäni hyvä ja halusin hyödyntää onnistunutta ja näyttävää hirviötä. Päädyin upottamaan Krakenin Pikku-Veskun vesiurkujen altaaseen. Kesäisin nämä pohjoismaiden suurimmat vesiurut esittävät musikaalisia vesi- ja valoshow'ta.

Kuva 16. Suomen Joutsen ja Kraken

Kuva 17. Pikku-Vesku, versio 2

Tahdoin saada kuvaan rennon kesäisen tunnelman jota edes raivoava merihirviö ei häiritsisi. Nurmikolla lähellä vesiurkuja istuu huoleton kesäheila nauttien virvokkeita ja katsoen tynesti mustekalan riehumista. Taustalle levittäytyy näkymä Pikku-Vesijärven altaasta ja sitä reunustavasta puistosta.

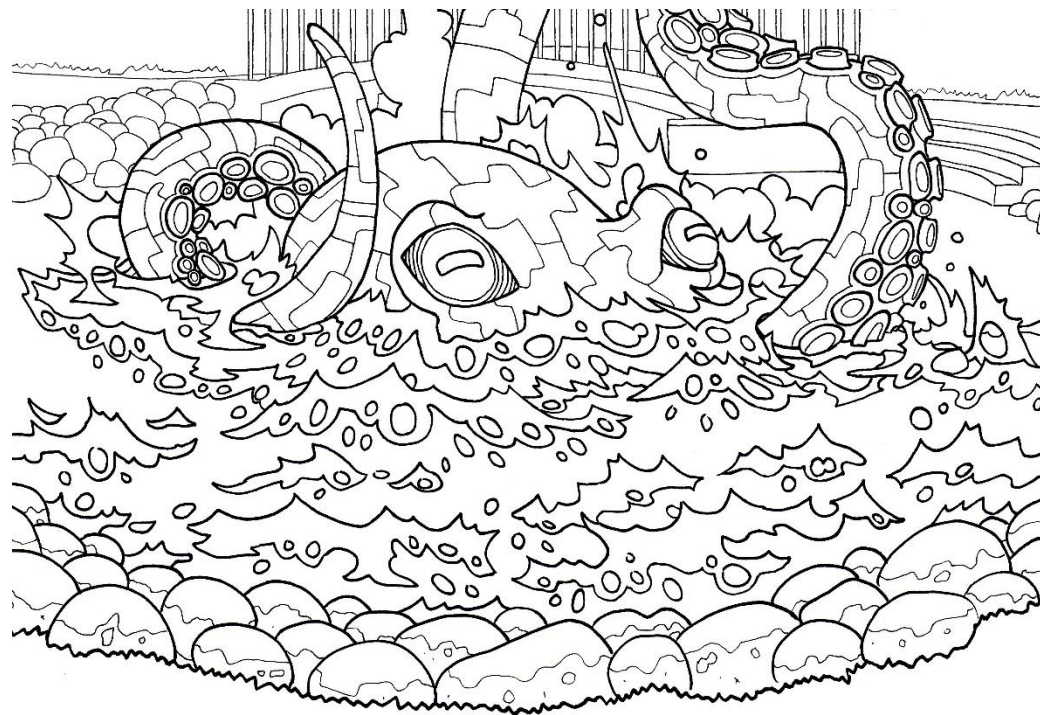
Kuvan nuoresta neitosta voi löytää useita niin sanotun vanhemman väestön paheksumia piirteitä, kuten kasvolävistyksiä, paljastavia vaatteita ja tatuointeja. Lisäksi neito harrastaa julkijuopottelua, kädessään kylmä ja vaahtoava tölkki. Juoma viittaa Lahden Siniseen, vanhaan lahtelaiseen olutmerkkiin. Vuonna 2008 Hartwall otti tuotteen uudelleen valikoimiinsa nimellä Sininen, joka piirustuksen tölkissä on lahden murteella väännetty muotoon ”Sinine”. (Wikipedia 2014.)

Muista kuvista poiketen tämä levittäytyy koko aukeamalle. Toista sivua hallitsee Kraken ja toista kesäinen neito. Kuvan voisi sijoittaa värityskirjan keskiaukeamalle jolloin sen saisi irrotettua julisteeksi.

Lopputulos:

Kuvan koosta johtuen piirustukset ovat melko suurikokoisia, ainakin muihin verrattuna. Piirustustyylini on pientä piperrystä jonka voi nähdä erityisesti oluttölkistä Koinkin näin suuren kuvan tekemisen haastavana. Neito ja Kraken onnistuvat hyvin, ne ovat näyttäviä ja niissä on monipuolisesti väritettävää. Erityisesti pidän Krakenin kuvioinnista, revenneen topin ruusukuosista ja hiuksista.

Tausta jää toistaiseksi hieman tyhjäksi, siihen voisi lisätä yksityiskohtia tai lisää hahmoja, kuten nuorukaisia hippasilla tai lenkkeilijöitä. Olin tehnyt vesiurkujen altaaseen aallokkoa, mutta se teki kuvasta ehkä hieman sotkuisen ja levottoman näköisen (kuva 18). Piirustuksen kehittäminen ja viimeistely tulisivat jatkumaan.

Kuva 18. Pikku-Vesku versio 3, yksityiskohta

Litti ja zombit

Tämänkin kuvan juuret juontavat aikaan ennen kuin vaihdoin värityskirjan aiheen Turusta Lahteen. Olin piirtänyt kuvan jossa Paavo Nurmen patsas juoksee zombilaumaa karkuun (kuva 3). Pidin kuvasta ja halusin hyödyntää jo tekemääni työtä. Aloitin etsiä Lahden paavonurmen etsinnät.

Lahti tunnetaan urheilukaupunkina ja etenkin talviurheilusta kuten mäkihypyistä ja hiihdosta. Urheilukeskuksen ympäristöstä löytyykin kaksi hiihtäjäpatsasta, joista toinen on olympiavoittaja Siiri ”Äitee” Rantasen

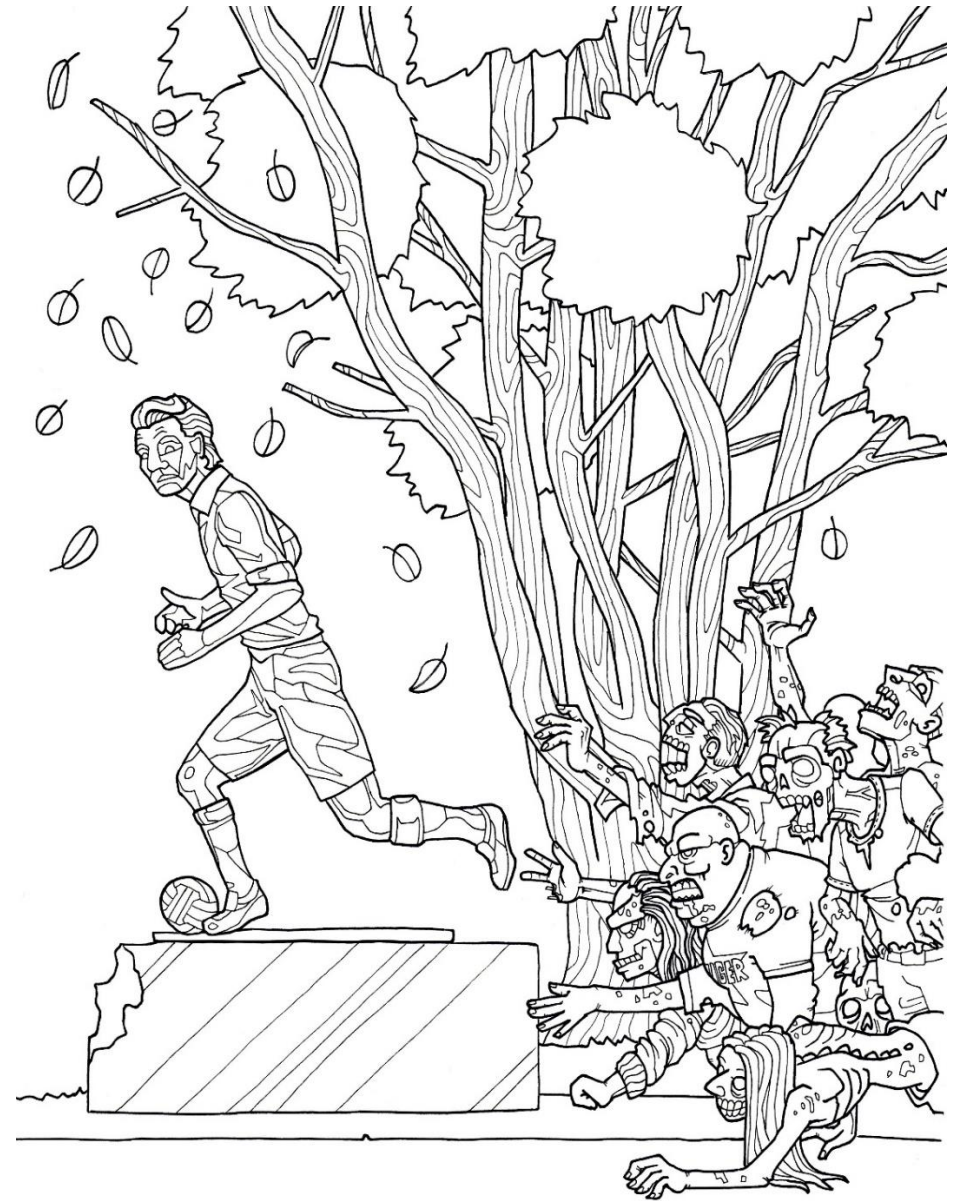
patsas. Hahmotellessani kuvaa totesin kuitenkin, ettei patsaasta ja sen ympäristöstä saisi hyvää värityskuvaa. Lisäksi Patsas sijaitsi hyppyrimäkien välittömässä läheisyydessä. Olin piirtämässä hyppyrimäkiä toiseen kuvaan ja halusin piirustusten sijoittuvan mahdollisimman monipuolisesti ympäri Lahtea.

Vastaus löytyi Kuninkaasta. Pikainen googletus hakusanoilla lahti ja patsas muistutti minua siitä, että lahtelaisen jalkapallolegenda Jari Litmasen näköispatsas oli pystytetty Lahden kisapuiston alueelle vuonna 2010 (kuva19). Patsaaseen liittyen löytyi jopa pari mehukkaan lahtimaista lehtijuttua: 2011 patsasta turmeltiin ja se sytytettiin tuleen (Etelä-Suomen Sanomat 2011) ja 2015 se puettiin Ku Klux Klanin tunnuksiin (Heimo 2015). Näistä itsestään olisi saanut hyviä piirustuksia mutta aikataulunkin puolesta pitäydin vanhan materiaalin kierrättämisessä.

Piirsin siis Litin patsaan ja taustalla olevan puun ja yhdistin kuvaan vanhan piirustuksen zombit. Annoin zombien olla sellaisenaan, vaikka yhden paita viittasikin turkulaiseen pikaruokaketjuun. Taustalla olevan puun piirsin uudestaan omaa neuroottisuuttani. Alkuperäisessä kuvassa ollut puu olisi ollut hyvä, mutta kisapuistossa ei ollut sellaista puuta, ei Litmasen patsaan läheisyydessä.

Lopputulos:

Piirustus on mielestäni onnistunut. Kuvan zombit ovat ”oikeasti” hurjan ja rujan näköisiä ja niistä puuttuu tietynlainen kevyt humoristisuus jota ehkä kaipaisin, ne eivät hymyile eivätkä pelleile. Siksi Litin patsas vilkuilee taakseen hämmentyneenä, tuoden kepeyttä vastapainoksi. Jotain yhteyksiä voisi vetää myös putoavien lehtien, syksyn, mätänevien zombien ja tiensä päähän tulevan ihmiskunnan välille, mutta en tainnut itsekkään miettiä asiaa niin pitkälle.

Kuva 19. Litti ja zombit

Kuvassa on paljon yksityiskohtia sopivassa suhteessa avarampien kohtien kanssa. Sitä voi värittää keskittyneesti mutta kuva ei ole ahtaan tai suttuisen näköinen. Houkutus täyttää tausta putoavilla lehdillä on kyllä suuri mutta ymmärrän olla lisäämättä väritettävää kokonaiskuvan kustannuksella.

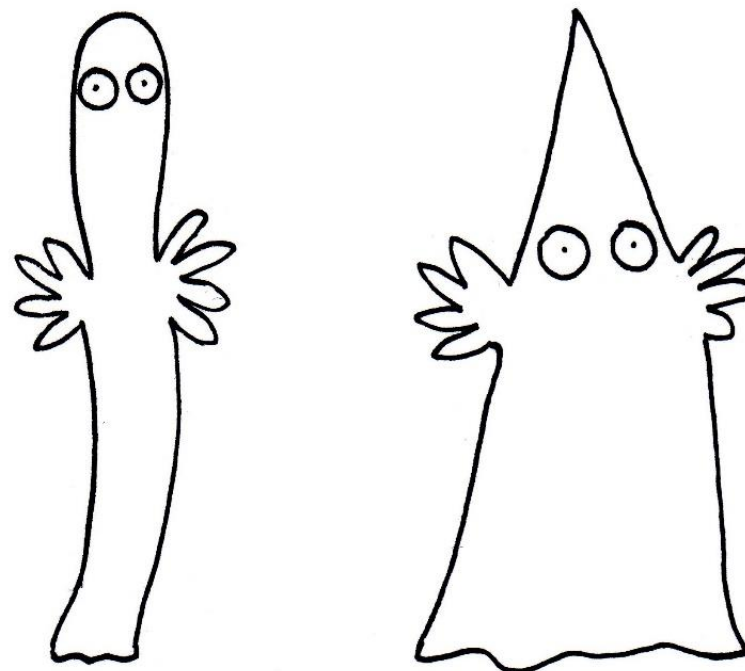
Lahtivatti

Vuosi 2015 tullaan varmasti muistamaan Euroopan pakolaiskriisistä. Tämän suuren inhimillisen katastrofin vaikutukset näkyivät myös syrjäisessä Suomessa ja sen Lahti-nimisessä kaupungissa asti.

Lahti sai kyseenalaista mainetta sen noustessa kansainvälisestikin otsikkoihin kun Hennalan vastaanottokeskuksen edustalla protestoitiin pakolaispolitiikkaa vastaan ja yksi henkilö oli pukeutunut Ku Klux Klan-asuun (Dahl 2015). Tapahtunut oli seurausta pienen joukon mielettömästä päähänpistosta, mutta siitä revittiin juttua monissa uutisartikkeleissa ja sosiaalisen median kanavissa ja sen ajateltiin pilanneen Lahden maineen.

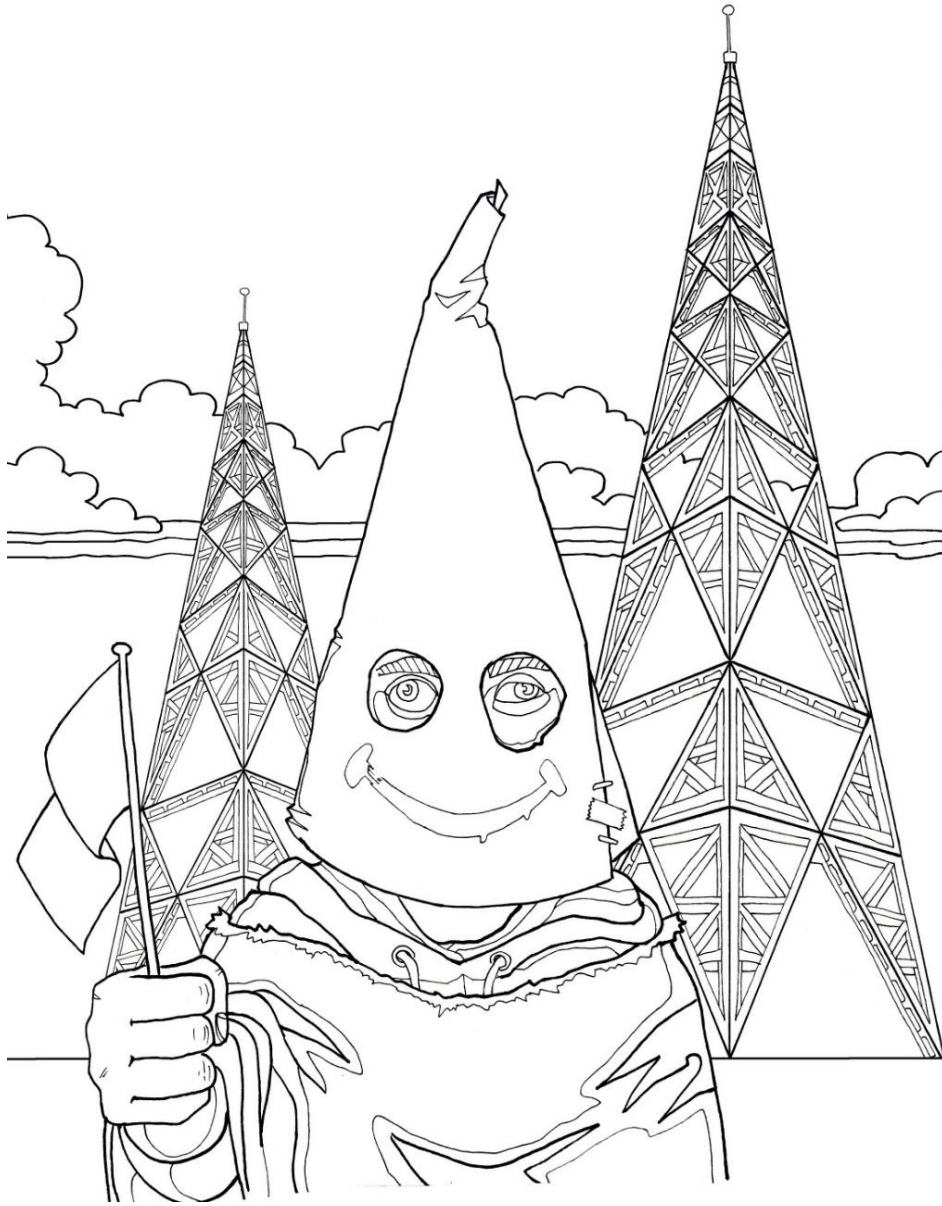
Uutinen järkytti minua henkilökohtaisestikin. Värityskirja tarkoitus on käsitellä kipeitä asioita huumorin kautta, joten kaapuveikonkin edesottamukset olisi lyötävä leikiksi. Termi lahtivatti syntyi sosiaalisen median syövereissä. Sana viittaa Tove Janssonin Muumien maailmassa eläviin pieniin kummitusmaisiiin olentoihin, Hattivatteihin (kuva 20).

Tosielämän esikuvansa lailla piirustuksen äijä (kuva 21) on askarrellut klaaniasunsa omin käsin teipin, nitojan ja saksien avulla. Aikaansaannos on varsin surkea ja näyttää naurettavalta. Hahmo vaikuttaa sekavalta kieroine silmineen ja tötteröhattuun sudittu hymy on piste idiotin i:n päälle.

Kuva 20. "Hattivatti ja Lahtivatti"

Kuvan taustalla ovat radiomastot, Lahden näkyvimät maamerkit. Ne kohoavat korkeuksiin Lahden halki kulkevan Salpausselän harjun päällä. Piirustus kokoaa rumasti yhteen Lahden ylpeyden ja häpeän symbolit. Tein niistä geometrisia ja sisällytin niihin paljon pieniä yksityiskohtia.

Kuva 21. Lahtivatti, versio 1

Lopputulos:

Kuva on korkeintaan keskinkertainen. Idea ei ole kummoinen eikä toteutukseen vakuuta, aiheesta voisi varmasti saada paljon enemmän irti. Tässä vaiheessa opinnäytetyöprojekti oli jo pitkällä ja kiire näkyvä valitettavan selvästi kuvan laadustakin. Kuva vaatii ehdottomasti lisäkehittelyä.

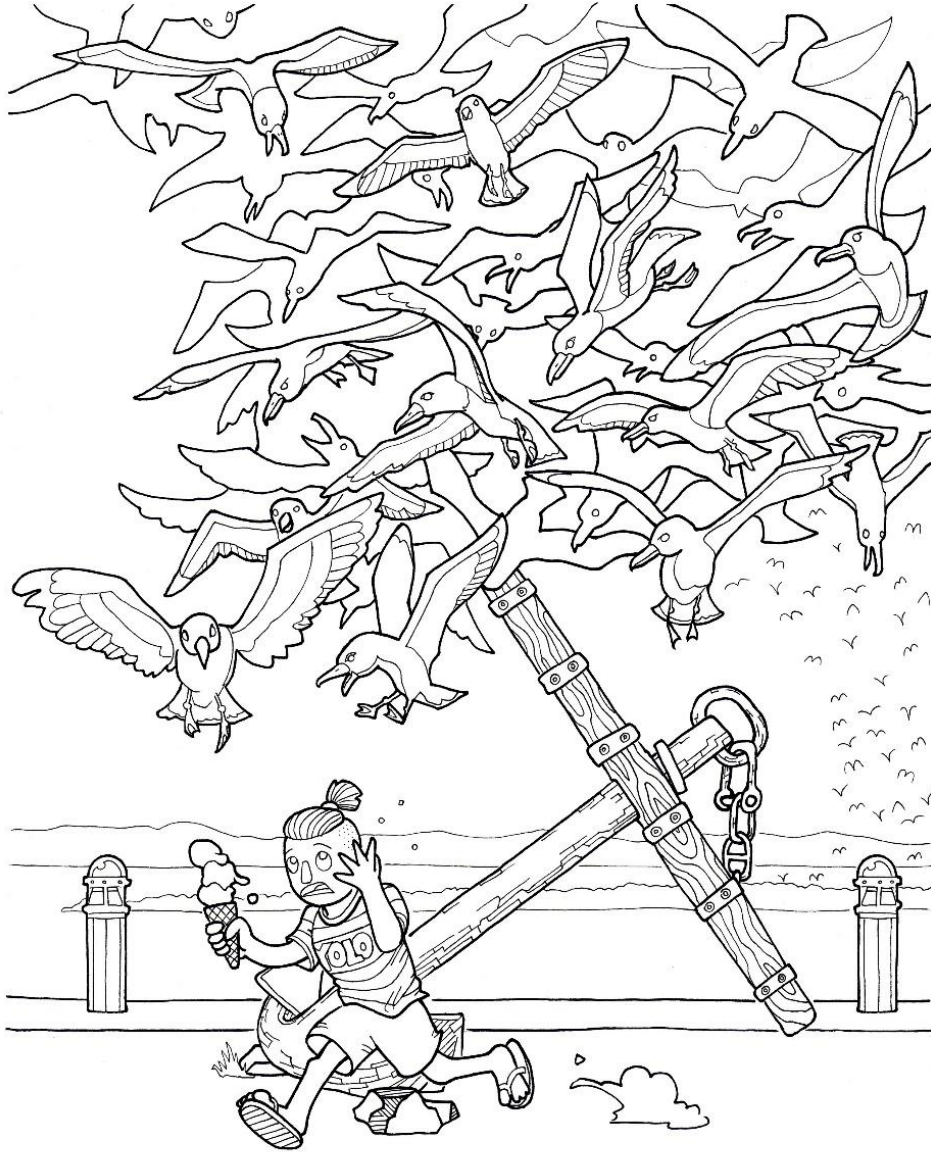
Linnut

Lahden satama on yksi kesäisen Lahden keskeisimmistä nähtävyyksistä ja kohtaamispaikoista. Satamasta löytyy mm. useita kahviloita, ravintolalaivoja ja Sibeliustalo, puusta rakennettu kongressi- ja messukeskus. Sieltä löytyvät myös sataman lokit (kuva 22).

Satama-allasta suojaa aallonturkaja ja tämä aallonturkaja tarjoaa täydelliset pesimäolosuhteet valtavalle, jopa yli 6000 yksilön loppipopulaatiolle. Lokeista ei pidetty, ne pitivät korviahuumaavaa meteliä ja niiden syytettiin turmelevan tunnelmallisen sataman. Muistan useita kertoja kun asiaa puitiin paikallisissa lehdissä ja keskustelupalstoilla.

Kuvan idea oli yksinkertainen: Hitchcockin linnut. Alfred Hitchcockin elokuvassa Linnut (Hitchcock 1963) rannikkokaupunkiin alkaa parveilla lintuja jotka hyökkäävät ihmisten kimppuun. Helppoa ja tehokasta, kuvaan tarvittaisi vain viaton lapsi pakenemassa raivopäistä loppiparvea.

Sataman lokeista on todellisuudessa ollut suhteellisen vähän riesaa satamassa vierailijoille. Kahvilat ja ravintolat ovat olleet alusta asti tarkkoja siitä, ettei linnuille ole jäänyt ruuantähteitä syötäväksi eivätkä ne ole oppineet aggressiivisiksi. Silti noin puolet lahtelaisista pitää lokkeja ylitsepääsemättömänä riesana.

Kuva 22. Linnut

Lopputulos:

Kuva on tasapainoisen tuntuinen kokonaisuus ja se antaa mahdollisuuksia monipuoliseen värittämiseen. Kuvan pääpaino on yläreunassa, lokkien massassa, mutta alapuolisko tarjoaa keveydestään huolimatta tarkempaakin väritettävää. Aihe on Lahdessa aina ajankohtainen ja jokseenkin jopa yleismaailmallinen.

Voittaja

Vuonna 2001 Lahdessa järjestettiin surullisen kuuluisat hiihdon maailmanmestaruuskisat, joissa kuusi Suomen maastohiihtojoukkueen hiihtäjää jäi kiinni dopingaineiden käytöstä. Suomi menetti kolme vääryydellä voitettua mitalia, hiihtäjät, valmentajat ja lääkit saivat kilpailu- ja toimitsijakieltoja ja ennen kaikkea suomalainen hiihto menetti kasvonsa. Dopingskandaali järkytti Suomen kansaa ja vei monelta uskon hiihtoon ja suomalaisurheiluun yleisestikin. Kuvan käsittelee virheitä ja sitä, ettei niistä voi oppia jos ne hautaa ja unohtaa. Tapahtumista on aikaa ja piirustus nostaa kipeät asiat jälleen esille.

Alkuperäinen idea oli hyväksikäyttää symboliikkaa Godzilla-elokuvista. Hyppyrimäkien vieressä seisova hirmulisko kuvaisi ydinaseiden sijaan dopingin käyttöä (kuva 23). Hirviö ei olisi syntynyt radioaktiivisten aineiden vaan kaiken maailman kasvuhormoneiden vaikutuksesta.

Godzillan käyttö hirviönä olisi ollut näyttävää ja viitannut mukavasti popkulttuurin klassikkoon, mutta sen yhdistäminen dopingiin tuntui vaikealta. Olisiko idea epäselvä, kuinka sen saisi toteutettua? Godzilla sai väistää lihashirviön tieltä.

Keskellä kuvaa voittoaan tuulettaa groteski ihmishirviö (kuva 24). Monsteriurheilija lihakset ovat paitsi liioitellun kokoiset myös täysin näkyvissä. Hahmo symboloi kehon luonnotonta muokkaamista ja likaista urheiluhenkeä. Palkintokorokkeen ja kärkekolmikun takana lojuu kasapäin injektioneuloja. Taustalla on Lahden ikoniset hyppyrinnet ja kisamonttu.

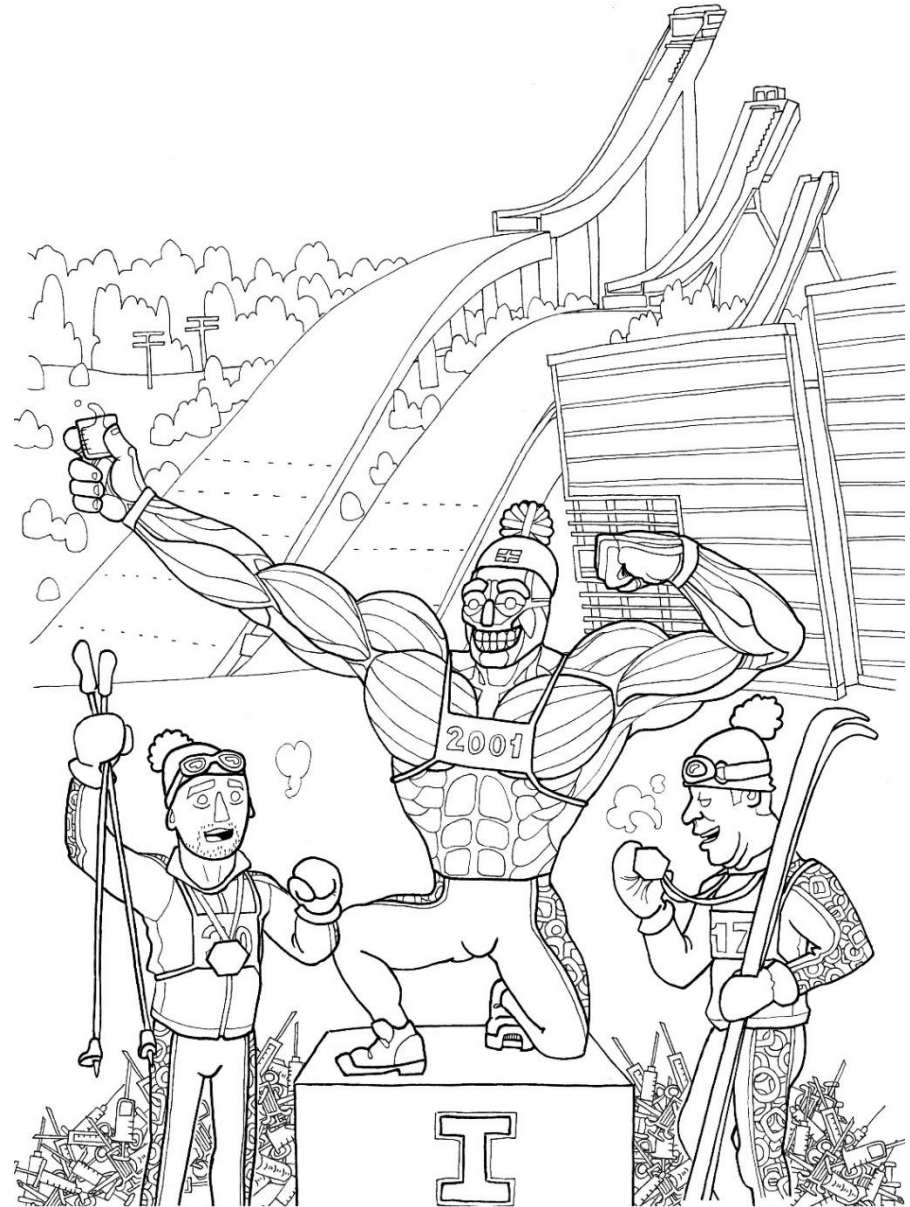
Lopputulos:

Kuva käsittelee aihetta karusti ja on suorastaan mauton ja makaaberinen. Takalalla lojuvat neulat ja kädessä läikkyvä virtsanäyte ovat inhottavia. Voi olla että kuvaa on muokattava ennen julkaisua, joko mahdollisen kustantajan toiveesta tai jos keksin tyylikkäämmän tavan kuvittaa aihetta.

Tarkkuutta vaativaa väritettävää löytyy, samoin tilaa leikittelylle. Taustan metsään voisi lisätä kuviointia tai tekstuuria.

Kuva 23. Hahmotelmia Godzillasta ja hyppyritorneista

Kuva 24. Voittaja

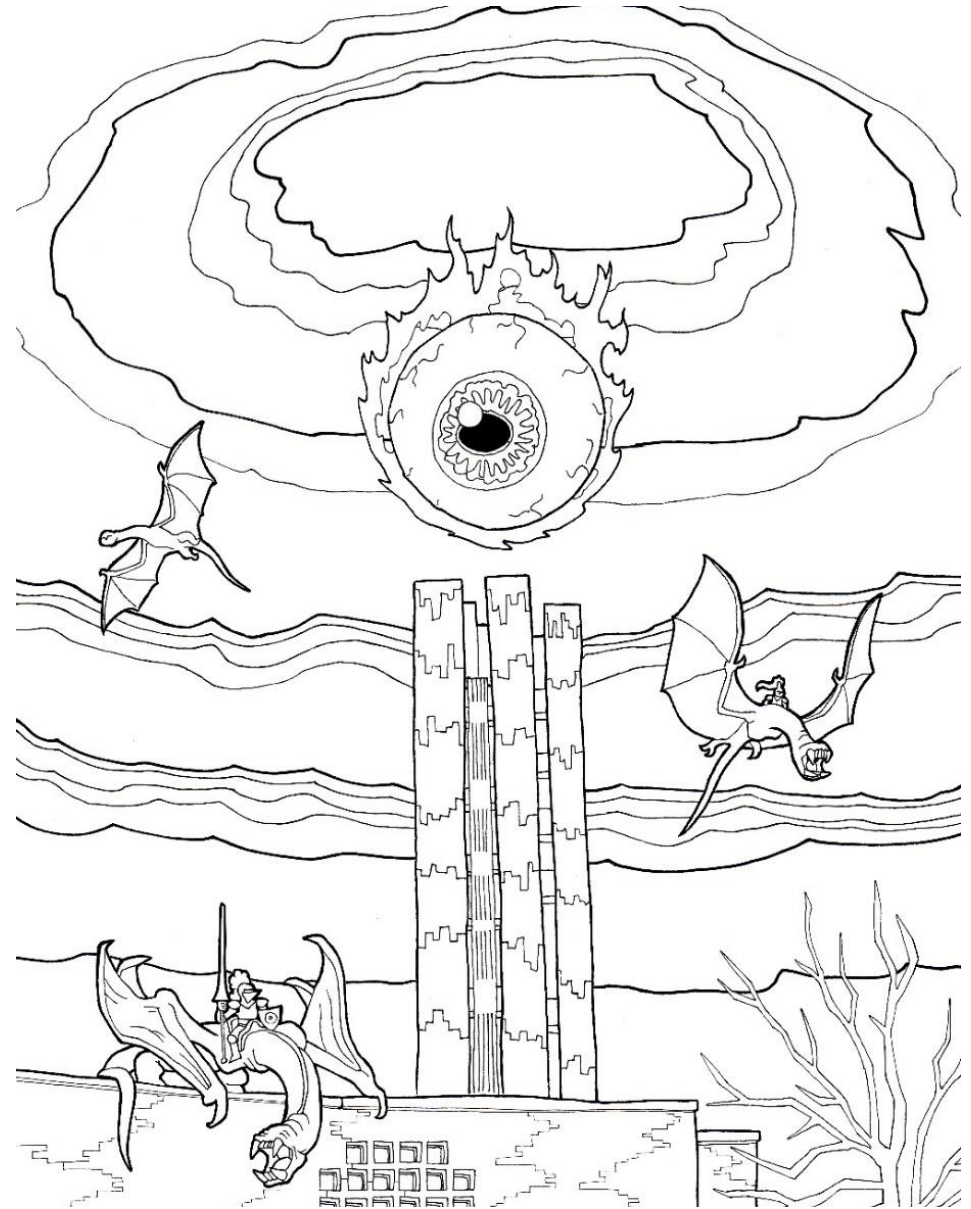
5.2 Kuvien jatkojalostus

Mitä kauemmin kuvien tekemisestä on kulunut aikaa sitä enemmän huomaan niissä paranneltavaa ja kehitettävää. Moni kuva kaipaa lisää sisältöä ja joitain elementtejä voisi uusia tai vaihtaa.

Monen kuvan tausta on yksinkertaista, avaraa ja piirretty ohuella viivalla. Tämä on tietoinen ratkaisu jolla kuvan keskeisimmän sisällön tulee esille. Piirustustyyllilläni ei olisi mikään vaiva tehdä kuvan etu- ja taka-alasta yhtä yksityiskohtaisen pikkutarkkaa, jolloin mindfulness-tyylistä väritettävää olisi enemmän. Koen kuitenkin kuvan kärsivän itsenäisenä taideteoksena mikäli siihen ehdetaan liikaa sisältöä. Pyrin tasapainottamaan omaa taiteellista näkemystäni ja väritettävyyttä ja useimmissa kuvissa siinä on onnistuttu hyvin.

Jokaista kuvaa on käsitelty erikseen ja lopputulos-osiossa kuva-analyysin lisäksi on pohdittu mahdollisia kehitysehdotuksia. Joidenkin kuvien aiheissa tai toteutuksessa on parantamisen varaa. Pohdin esimerkiksi alkuperäistä Betonitorni-kuvaa (kuva25) kauan ja siihen tehtiin useita muutoksia, Pikku-Vesku-kuvaan taas tarvitaan lisää sisältöä (kuva 17).

Betonitornin alkuperäisversiossa lentävät pedot muistuttivat enemmän lohikäärmeitä pitkine kauloineen ja suuren silmän ympärillä leimusi liekit. Tämä muistutti liikaa inspiraation lähdeä, Tarua Sormusten Herrasta. Samalla tavalla joissain muissakin kuvissa olisi muutettavaa ja paranneltavaa.

Kuva 25. Betonitorni, versio 1

5.3 Lisäsivut ja kannet

Koko sivun kokoisia kuvia oli yhdeksän ja yksi oli aukeaman kokoinen, yhteensä siis 10 piirustusta. Kymmenen kuvaa on liian pieni määrä kokonaiseen värityskirjaan. Markkinoilla olevien aikuisten värityskirjojen sivumäärät saattavat nousta jopa sataan! Teos on käsin piirretty design-tuote, mutta värityskirjaa, jossa olisi vain kymmenen sivua, ei silti kehtaisi myydä sen ansaitsemaan hintaan. Värítettävää pitäisi siis keksiä lisää.

Yksi keino olisi suunnitella kunkin kuvan yhteyteen lisäsivu. Aukeamalle tulisi siis yksi koko sivun kuva jonka aihetta laajennettaisiin viereisellä sivulla. Tämä ns. täytesivu voisi sisältää jotakin pienempää värítettävää ja esittelyä tai kommentointia kuvaan tai aukeaman teemaan liittyen (kuvat 26–28).

Yksinkertaisimmillaan täytesivulla voisi olla pieniä yksittäisiä esineitä. Esimerkiksi Mytsky-kuvan yhteyteen voisi liittää uima-asuja ja vesileluja, nakkikioskikuvaan makkaraperunat, lihamuki ja käsiraudat jne. Toisaalta täytesivu voisi myös jatkaa kuvan tapahtumia tehden niistä tarinan. Gorillahirviön pudottama neito voisi täytesivulla olla kokovartalokipsissä ja pyörätuolissa ja Linnut-kuvan vieressä olisi maahan pudonnut jäätelötötterö ja pahaenteisen näköinen lokki.

Joihinkin kuviin voisi myös tuoda kerrottua tarinaa tekstinä. Lahdesta löytyy paljon legendoja ja näistä aiheista on varmasti ihmisillä sanottavaa. Teksti voisi myös avata kuvien aihetta käyttäjille jotka eivät tunne Lahtea. Aineiston kokoaminen ja keksiminen jää toistaiseksi tiukan aikataulun takia, mutta ideaa ei sovi unohtaa.

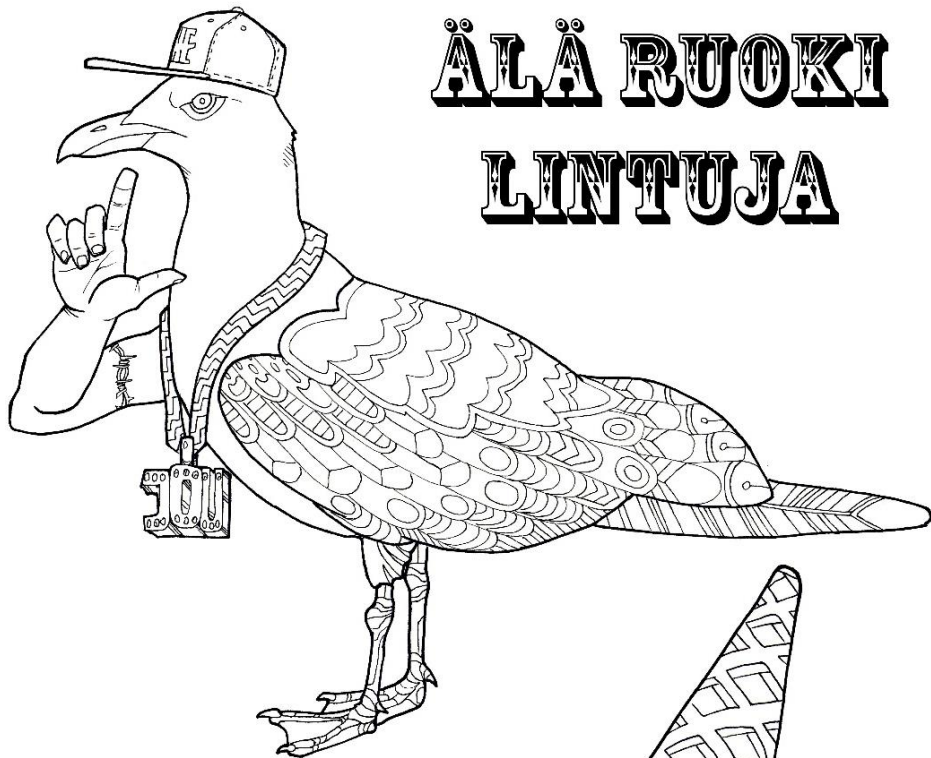
Täytesivujen kanssa teoksen pituus tuplaantuisi kymmenestä noin kahteenkymmeneen sivuun. Se olisi edelleen keskivertovärityskirjaa lyhempi, mutta design-tuotteena se on jo kelvollinen.

Kuva 26. Mytsky täytesivu

ÄLÄ RUOKI LINTUJA

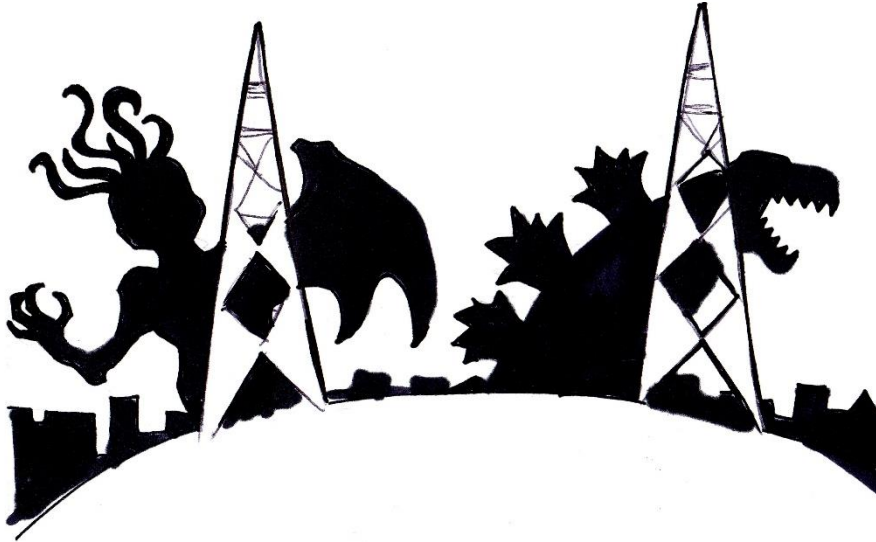
Kuva 27. Linnut täytesivu

Kuva 28. Litti ja zombit täytesivu

Jokainen kirja tarvitsee kannet, jotain mikä sitoo kokonaisuuden yhteen. Pohdin ja suunnittelin joitakin vaihtoehtoja.

Yksinkertaisinta olisi käyttää jotakin valmista kuvaa. Tähän tarkoitukseen sopisi esimerkiksi Kongien kuningas (kuva 1), sillä kuvan aihe on kevyt ja helposti ymmärrettävä. Rajausta voisi tiukentaa ja kuva voisi olla osittain väritetty, ehkä puuvärikynillä.

Kuva 29. Hirviöt kaupungin yllä

Kansikuva voisi myös kutsua värittäjän tutustumaan Lahteen. Ehkä jokin kartta tai maisemakuva, johon oli istuttava hirviöitä tai niiden siluetteja (kuva 29). Toisaalta kaupungin ylle kohoavat hirviöt tuskin toivottavat ketään tervetulleeksi, ehkä päinvastoin. Kannessahan voisi olla myös Lahdesta pakenevia ihmisiä ja autoja (kuva 30).

Kannessa pitäisi tietenkin lukea teoksen nimi. Ajatus otsikosta on ollut koko projektin ajan "Kauheen hauska Lahti" tai jotain samaa tyyliä. Otsikon tyyli voisi olla kevyt, leikkisä ja pelleilevä. "Kauheen" voisi kirjoittaa kaunokirjaimin ja "Lahti" voisi olla tienviitta.

Kuva 30. Hahmotelma etukannesta

5.4 Julkaisuvaihtoehtoja

Kustantaja

Edellä esiteltyjen, kymmenen ensimmäisen kuvan valmistuttua aloitin uudelleen kustantajan etsimisen. Sain lähipiiriltäni muutamia vinkkejä tahoista ja kustantajista, joihin otin yhteyttä sähköpostitse. Näitä olivat mm. Like ja Into Kustannus. Lähetin kuvat ja saatekirjeen kustantajien toivomassa formaatissa

Lisäksi lähetin Etelä-Suomen Sanomille juttuvinkin heidän nettisivujensa kautta. Paikallinen näkyvyys olisi mainosta teokselle ja Etelä-Suomen Sanomat on myös toiminut kustantajana. Kerroin opinnäytetyöprojektista ja sen tuloksista, mutta en liittänyt viestiin tekemiäni kuvia. Aloin epäillä josko he julkaisisivat kuvia ottamatta minuun yhteyttä ja pelkäsin jollain lailla menettäväni kuvat. Ymmärsin etten tiennyt tarpeeksi omin käsin piirtämieni kuvien omistussuhteista. Mitä tapahtuisi jos niitä julkaistaisiin jossakin? Uskoin kuvien julkaisemisesta esim. sanomalehdissä olevan haittaa kustantajan löytymiselle.

Olin koko projektin ajan varjellut piirustuksiani enkä ollut julkaissut niitä missään kokonaisina estääkseni niiden vuotamisen. Julkaisen yleensä aktiivisesti piirustuksiani monille alustoille kuten sosiaaliseen mediaan ja ylläpitämiini blogeihin. Piirtäminen on ollut harrastukseni, mutta nyt teoksen kaupallisten ominaisuuksien takia olen julkaissut vain joitain tiukasti rajattuja yksityiskohtia.

Kustantajan löytyminen tai edes minkäänlaisen vastauksen saaminen on osoittautunut yllättävän vaikeaksi aivan opinnäytetyön alkumetreiltä lähtien. Aihe vaihtui Turusta Lahteen osittain siksi, ettei kyselyihin ja yhteydenottopyyntöihin vastattu. Teosta ei selvästikään saada julkaistuksi vain muutaman sähköpostiviestillä.

Joukkorahoitus

Vaihtoehtona kustantajalle voisi toimia joukkorahoitus. Yritysten kuten Kickstarter, Indiegogo ja suomalaisen Mesenaatin kautta voi hakea projekteille rahoittajia. Joukkorahoituksessa ihmiset voivat palvelun kautta rahoittaa erilaisilla ideoita tai valmiita tuotteita, auttaen niiden toteuttamisessa tai kustantamisessa.

Joukkorahoituskampanja voisi toimia seuraavalla tavalla:

Aloittaisin kampanjan jonkin joukkorahoitusfirman sivustolla. Kampanjan tarkoituksena olisi kerätä rahaa aikuisten värityskirjan painattamiseksi. Tavoitteen saavuttamiseksi pitäisi asettaa minimivaatimus rahoitussummasta. Mesenaatissa kampanjoiden minimivaatimus rahoitukselle on 2000 €.

Ihmiset voivat tukea kampanjaa lahjoittamalla rahaa ja tekemällä ennakkotilauksia teoksesta. Lahjoitussummasta riippuen rahoittajille voisi luvata houkuttimena vastalahjaksi kaikkea muodollisesta kiitoskirjeestä ja useamman valmiin värityskirjan paljousalennuksesta aina signeerattuihin originaalipiirustuksiin ja lahjoittajan kasvojen lisäämisestä joihinkin kuvista.

Kampanja toteutuisi mikäli vaadittu minimisumma tai enemmän saataisi koottua määräajassa. Joukkorahoitusfirma ottaisi osuutensa ja välittäisi rahat eteenpäin. Rahoituksen saavuttua alkaisi työ teoksen painattamiseksi. Olisi aika toimittaa ennakkotilaukset ja lunastaa muutkin lupaukset.

Tuttavapiirissäni on ihmisiä jotka ovat toteuttaneet mm. lopputyönsä joukkorahoituksella. Sitä suositeltiin ja sen kerrottiin olevan mitä mainioin keino saada rahoitusta kaiken näköisiin tarkoituksiin.

Omakustanne

Kolmas vaihtoehto värityskirjan painattamiselle on omakustanne. Tällöin painos ei olisi suuri mutta myynnistä saatavia voittoja ei tarvitsisi jakaa muiden kanssa. Tässä vaihtoehdossa on vain yksi ongelma: minulla ei ole rahaa. Joutuisin joka tapauksessa hankkimaan rahoitusta anomalla ja lainaamalla rahat jostakin.

Oman painetun teoksen teettäminen on nykyään käynyt helpoksi. Painotaloja löytyy suuremmista kaupungeista useita ja voipa oman kuvakirjan koota ja tilata internetinkin kautta

Vähäisistä varoista johtuen painos olisi pieni ja tuottokin jäisi pieneksi ennen kuin löytäisin teokselle otolliset myyntikanavat. Yhtäältä jatkaminen isommille markkinoille ja uusien tuotteiden kehittäminen helpottuisi kun olisi näyttää valmis, viimeistelty teos.

Omakustanne sisältää riskejä. Sijoittamalla omia rahoja voi mahdolliset tappiot tuntua suurilta. Entä jos aikaansaannos ei tuota tarpeeksi tai jättää tilin peräti miinukselle? Vastoinkäymiset ja tappiot tuskin kannustavat jatkamaan vastaavanlaisten töiden tekemistä.

Minulla on kuitenkin jonkinlaisia yhteyksiä Lahdessa ja teos voisi ahkeralla työllä saada sitä kautta kohtuullista levikkiä. Pienenkin erän myyminen esimerkiksi jonkin paikallisen tapahtuman tai festivaalin yhteydessä voisi olla kannattavaa.

6 Päätelmät

Asetin tavoitteeksi omaperäisen ja asenteellisen aikuisten värityskirjan tekemisen. Projektin alusta lähtien oli selvää, että lopputulos riippuu paljon siitä, löytyykö projektille yhteistyökumppania tai kustantajaa. Toimeksiantaja tai vastaava olisi voinut suunnata värityskirjan tyyliä ja aihetta.

Yhteistyökumppania ei löytynyt ja sain valita työn suunnan aivan vapaasti. Konkreettisesti tämä tarkoitti ainakin sitä että teosta ei saisi vielä painettua. Omat resurssini eivät riitä vielä minkäänlaiseen omakustanteeseen ja joukkorahoituksen järjestäminen olisi vienyt aikaa, jota opinnäytetyökurssin puitteissa ei enää ollut.

Ideoinnin tuloksena syntyi aiheita, jossa yhdistyvät tunnistettavat lahtelaiset sijainnit, mieleen painuneet tapahtumat ja uutiset sekä populaarikulttuurin viittaukset. Piirustusjälki ja -laatu ovat kuvien vahvuuksia. Viivat ja kuviot ovat selkeitä ja tämä paitsi helpottaa ja selkeyttää kuvien värittämistä, myös tekee kuvista miellyttävän näköisiä sellaisenaan.

Kunkin kuvan kohdalla on erikseen analysoitu niiden vahvuuksia ja heikkouksia. Vaikka aikaansaannoksiin kuului vahvempia ja heikompia kuvia on se kokonaisuutena hyvä. Käsittelin myös kuvien jatkokehitystä ja sitä, miten teosta saisi paranneltua entisestään.

Painettu ja viimeistelty teos olisi ollut ihanteellinen lopputulos ja konkreettinen osoitus värityskirjan onnistumisesta. Värityskirjasta tullaan kuitenkin tekemään eräänlainen protoversio. Henkilökohtaisesti olen lopputulokseen tyytyväinen. Se on vielä keskeneräinen mutta ehdottomasti askel oikeaan suuntaan (kuva 31). Kun opinnäytetyöprojekti

on ohi eikä minun tarvitse ajatella värityskirjaa koulutyönä, voin helposti jatkaa ja saattaa työn päätökseen.

Näillä näkymin värityskirjasta tehdään vähintäänkin pieni painos. Aion etsiä Lahdesta yhteistyökumppaneita ja markkinoida sitä niillä suunnilla paikallisissa medioissa. Tulevaisuus näyttää, millä lailla teos saa tuulta siipiensä alle.

Kuva 31. Hahmotelma voittajasta

Lähteet

- Alland, W. Arnold, J. 1954. Creature from the Black Lagoon. Yhdysvallat: Universal Studios International.
- Cooper, M.C. Schoedsack, E.B. 1933. King Kong. Yhdysvallat: RKO Radio Pictures Incorporation.
- Dahl, P. 2015. Lahden vastaanottokeskuksen liepeillä protesti – yksi sonnustautunut Ku Klux Klan –asuun. YLE. Viitattu 6.3.2016. http://yle.fi/uutiset/lahden_vastaanottokeskuksen_liepeilla_protesti__yksi_sonnustautunut_ku_klux_klan_-asuun/8330927
- Etelä-Suomen Sanomat. 2011. Jari Litmasen Patsas sytytettiin tuleen Lahdessa. Viitattu 29.2.2016. <http://www.ess.fi/urheilu/urheilu-uutiset/2011/04/23/jari-litmasen-patsas-sytytettiin-tuleen-lahdessa>
- Heima, T-P. 2015. Silminnäkiä kuvasi Litmasen patsaan KKK-asussa myöhään lauantaina illalla - kuva. Etelä-Suomen Sanomat. Viitattu 29.2.2016. <http://www.ess.fi/uutiset/kotimaa/2015/09/27/silminnakija-kuvasi-litmasen-patsaan-kkk-asussa-myoha-an-lauantaina-illalla---kuva>
- Hitchcock, A. 1963. The Birds. Yhdysvallat: Universal Pictures.
- Huotilainen, M. 2015. Väritä itsesi virkeäksi. Työterveyslaitos. Viitattu 20.3.2016. http://www.ttl.fi/fi/15_minuuttia/minna_huotilainen/sivut/default.aspx
- Lahtiblogi. <http://lahtiblogi.tumblr.com>
- Nurmi, T. 2015. Turku on kaunein myös väritettynä. Turkulainen. Viitattu 14.1.2016. http://www.lehtiluukku.fi/lehti/turkulainen/_read/21.10.2015/92527.html?p=6
- Siltamäki, T. 2015. ESS vei kaupunginjohtajan Lahtiblogi-näyttelyyn: katso, mitä Myllyvirta näyttelystä tuumasi. Etelä-Suomen Sanomat. Viitattu 10.3.2016. <http://www.ess.fi/uutiset/kotimaa/2015/08/26/ess-vei-kaupunginjohtajan-lahtiblogi-nayttelyyn-katso-mita-myllyvirta-nayttelysta-tuumasi>
- Wikipedia. Lahden Sininen. Viitattu 13.3.2016. https://fi.wikipedia.org/wiki/Lahden_Sininen

Turku on kaunein myös värítettynä

KIRJA Kristiina Elon Turku -Färityskirja aikaihmisil on ollut suuri myyntihitti.

TEEMU NURMI
teemu.nurmi@media.fi

Aikuksille tarkoitetut värityskirjat ovat olleet hitti jo vuoderen, kahden ajan eikä suosio ole näy loppua. Siksi ei liene jättiyllätys, että Turun päivänä julkaistu **Kristiina Elon** tekemä *Turku - Färityskirja aikaihmisil* on sekä myynyt huppeasti ensimmäisen kuukauden aikana.

Teoksen kustantaneen Saimakon **Seppo Lahtinen** kertoo ensimmäisen 2000 kappaleen painoksen loppuneen jokin aika sitten. 3000 kirjan lisäpainos on jo otettu.

– Todellinen koitos on joulumyynti, josta odotamme menestyksekkästä. Kristiina on niin sanottu aito asia, Lahtinen kehuu.

Aitous huokuu Färityskirjastakin, jossa on paljon tuttuja turkulaismaisia, mutta ei liian kuluneen postikorttimaisia. Eriväristen kynien kosketusta teoksessa odottavat muun muassa Pinella, Knit 'n Tag -ympäristötaiteella koristeltu puu, Förimaise-ma, kulttuuripääkaupunkivuonna katukuvaan ilmestyneet hyljepatsaat sekä vanha kaupunginkirjasto.

Keskiaukeamalla on kuva Apteekkimuseosta ja sen edessä jokirannan nurmikolla olevasta Turku - Åbo -kukkaistutustekstistä. Sen värittäjä voi halutessaan irrottaa helposti kirjasta ja laittaa muidenkin ihasteltavaksi.

Mukana on myös värityskuvia Kauppatorin kyssäkaaleista, designmyymälän näy-

teikkunasta sekä turkulaisista kuninkaallisista, joiden kuvien Elo pilke silmäkulmassa mainitsee olevan pieniä piikkejä ainakin tamperelaisten suuntaan.

– Näin aikoinaan Tampereen värityskirjan ja ajattelin, että jos hekin ovat sellaisen tehneet, täytyy Turunkin saada oma. Tampereen kirjan henki on erilainen, se on sarkakuvamaisempi, Elo kertoo.

Elo on valokuvannut Turkuakauan. Hän on piirtänyt valokuvat kirjaan, mikä on ollut kivaa vaihtelua graafisen suunnittelin ammatille.

– Pidän piirtämisestä, mitä pääsen turhan harvoin tekemään. Värittäminen taas on vieraampaa. En ole itse värittänyt yhtäkään Färityskirjan piirroksista, Kristiina Elo sanoo.

Hän arvioi aikuisten värityskirjojen suosion johtuvan mahdollisuudesta palata huolettomaan lapsuuteen ja kerrankin oikein luvan kanssa. Kaiken nykymaailman säätämisen keskellä ja etenkin näinä ikävinä aikoina on terapeuttista rauhoittua ja antaa mielikuvituksen lentää. Värittämiseen kun ei ole mitään sääntöjä.

– Eräs eläkkeellä oleva mies kertoi käyvänsä valokuvamaassa kaikki kirjan kohteet, jotta hän voi värittää ne mahdollisimman aidon värisiksi. Toinen mies taas oli värittänyt Pinellan rakennuksen kokonaan siniseksi, Kristiina Elo havainnoi esimerkein rajattomat vaihtoehdot.

KOMMENTOI

Tykkäätkö sinä värittämisestä? turkulainen.fi

Tampereenkin voi värittää

Tampere-seura julkaisi kesäkuussa 2015 paikallisen aikuisten värityskirjan, jonka nimi on Taiteile Tampere.

Kirjassa voi värittää kuuluisia tamperelaisia maisemia kuten Pyykin uimahallia, Koulukadun kenttää, Pispalaa, Mustalahtea ja Amuria.

Tampere-seuran aikuisten värityskirjan ohjeen on rakennettu tuotepohjalla. Siihen kuuluu Värittäjän vieraskirja -julistte.

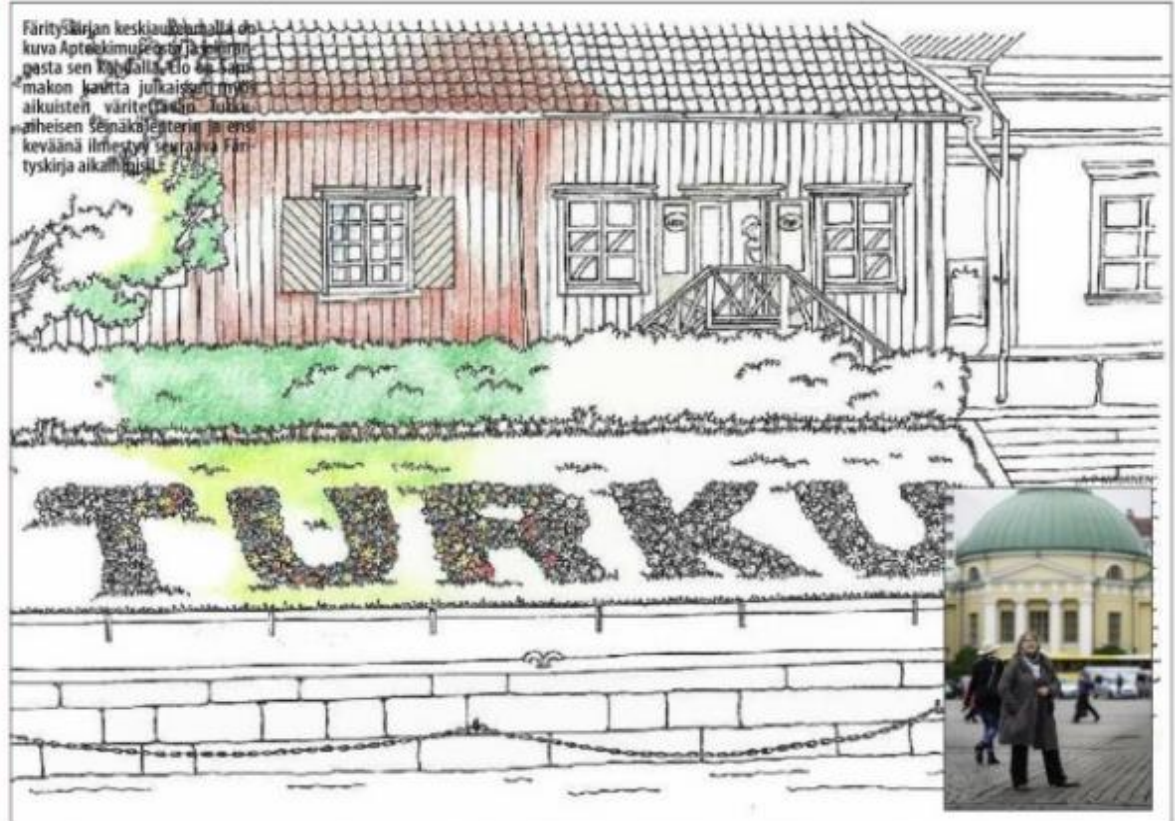
– Se on mitoitettu jääkaapin oven kokoiseksi, joten sitä voi värittää vaikkapa kahvihuoneessa tauon aikana tai laittaa tapaamista odottava vieras värittämään kuvaa, kunnes isäntä vapautuu, Tampere-seuran toiminnanjohtaja Heidi Martikainen kertoi heinäkuussa Tamperelaisessa.

Aikuisten värityskirjojen myyntiluvut ovat muuallakin ennätysluokkaa

Helsingin Sanomat kertoi kesäkuun puolivälissä, että Suomalaisen kirjakaupan Helsingin Aleksanterinkadun lippulaivamyymälän myydyin tietokirja oli aikuisten värityskirja *Kreatiivitet och mindfulness*.

Saman teoksen suomenkielinen painos *Väritä itsellesi mielenrauhaa* oli Kirjakaup-

Färityskirjan keskiaukeamalla on kuva Apteekkimuseosta ja sen edessä sen nurmikolla olevasta Turku - Åbo -kukkaistutustekstistä. Sen värittäjä voi halutessaan irrottaa helposti kirjasta ja laittaa muidenkin ihasteltavaksi.

paliton mukaan toukokuun 2015 neljänneksi myydyin tietokirja.

HS selvitti, että The Telegraphissa haastatellun brittiläisen Waterstones-kirjakaupan sisäänostajan Melissa Coxin mukaan ilmiö on lähtöisin Ranskasta, jossa kustantamot keksivät mainostaa värityskirjoja stressinpoistajina.

Aamulehti uutisoi elokuussa brittikustantamo Michael O'Maran johtaja Adrian Greenwoodin kommentoineen, että Guardianille, ettei ole koskaan nähnyt vastaavaa ilmiötä 20 vuotta kestäneen uransa aikana. Kansallisella kirjakaupalla on tällä hetkellä myynnissä

kahdeksan erilaista aikuisten värityskirjaa. Suomalainen kirjakauppa kertoo nettisivuillaan valikoimistaan löytyvän 22 aikuisten värityskirjaa. AdLibriksen verkkokaupalla on peräti lähes 70 värityskirjaa myyntitilustallaan. Värityskirjat kuuluvat suurempaan ilmiöön, jota kut-

sutaan mindfulnessiksi, mielenrauhaksi.

Kustantamot keksivät mainostaa värityskirjoja stressinpoistajina.

Opinnäytetyön tutkimuksellisuudesta

Retu Hämäläinen

15.12.2015

Suunnitelmani on tehdä aikuisille suunnattu värityskirja joka käsittelee (vielä valittavaa) teemaansa huumorin ja kauhun kautta. esim. turkulaisia nähtävyyksiä ja hirviöitä.

Opinnäytetyö tulee haastamaan minua monipuolisesti, sillä näillä näkymin en ole saamassa kustantajaa tai muuta yhteistyökumppania ja jään yksin aiheeni kanssa. Tämä antaa minulle vapaammat kädet toteutukseen sekä hyvässä että pahassa.

Tulen opinnäytetyötä tehdessäni tekemään benchmarkingia eli tutustumaan vastaaviin tuotteisiin. Tutkimalla värityskirjamarkkinoiden laajaa tarjontaa saatan huomata erityylien vahvuuksia ja heikkouksia. Onko tyyli omaperäistä? Miltä tuntuu värittää tällaista kuvaa? Tarkoitus on kuitenkin

tehdä kirjasta hyvä käyttää, miellyttävä värittää ja ajatuksia herättävä.

Olen kolmen vaiheilla kirjan teeman suhteen. Mikäli joku turkulainen kustantamo lähtee mukaan voi teema olla Hirveä Turku. Jos teen työn soolona valitsen teemaksi Kamala Lahti tai koko Suomen. Teemaan syventyminen on joka tapauksessa paikallaan. Mitä paikallisia asioita haluan nostaa esille, mitä nähtävyyksiä piirtää? Mitä niistä voi kertoa? Haluan tietää mitä olen tekemässä. Toisin sanoen jos yhdistelen nähtävyyksiä ja hirviöitä haluan tuntea sekä nähtävyyden historiaa että tarinan hirviön takana. Minä aikakausina ja minkälaista toimintaa Turun linnassa on ollut, eli millaisia kummituksia linnasta tehtyyn kuvaan voisi liittää.

Toisaalta minusta tuntuu, ettei minun kannataisi tehdä piirtämisestä hankalampaa miettimällä liikaa yksityiskohtia. Onko niillä väliä? Voisiko homman hoitaa tehokkaammin ja helpommin? Ehkä, ja tämä on asia joka minun pitää päättää: mihin minun kannattaa käyttää aikaani. Suoraan sanottuna en usko että opinnäytetyöni tulee sisältämään kovin merkittävää tutkimusta, mitä nyt jotain pientä taustatyötä. En anna sen häiritä tässä vaiheessa enempää ja selvittelen varmasti kaikenlaiset tilanteet sitä mukaan kun niitä ilmenee.

Liite 3 Klassisia elokuvien hirviöitä

KIITOS

Turun Ammattikorkeakoulu:

Tarmo karhu

Hannu Parkkamäki

Ulla Seppälä-Kavén

opponentti Sari Jaakola

Jonna Kaukonen

Sukulaiset ja ystävät